

Protokół kontroli

Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, Plac Powstańców Warszawy 1 (kod 00-950), Nr statystyczny 006212789, zwanego w dalszej części protokołu *Urzędem* lub *UOKiK*.

Funkcję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pełnił od dnia 20 września 2001 r. do 14 marca 2007 r. pan dr Cezary Banasiński.

Kontrolę przeprowadzili kontrolerzy z Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli:

- Izabela Piotrowska, główny specjalista k.p. na podstawie upoważnienia do kontroli nr 053771 z dnia 10 stycznia 2007 r. w okresie od dnia 11 stycznia 2007 r. do 23 marca 2007 r. z przerwą w dniach od 2 do 9 lutego 2006 r.;
- Wiesław Tomaszewski, główny specjalista k.p., na podstawie upoważnienia nr 053772 z dnia 10 stycznia 2007 r. w okresie od dnia 11 stycznia 2007 r. do 23 marca 2007 r. z przerwą w dniu 16 lutego 2007 r. oraz w dniach od 22 do 28 lutego 2007 r.

[dowód: akta kontroli str. 1, 6419]

Przedmiotem kontroli było *„Wykonanie budżetu państwa w 2006 r. w części 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów”*.

Ilekoć w niniejszym protokole użyto określenia:

- „ustawa o NIK ” oznacza to ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2001 r. Nr 85 poz. 937);
- „ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów” oznacza to ustawę z dnia z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz U z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.)

W protokole użyto ponadto następujących skrótów:

GP UOKiK – Gospodarstwo pomocnicze UOKiK;

GIIH – Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej;

uofp – ustawa o finansach publicznych;

ECK – Europejskie Centrum Konsumenckie;

upzp – ustawa prawo zamówień publicznych;

WZPA – Wydział Zamówień Publicznych i Administracji;

PZK – Państwowy Zasób Kadrowy.

W toku kontroli ustalono co następuje:

I. Organizacja Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2005 r. Nr 244, poz. 2080 ze zm.) Prezes Urzędu jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów.

Prezes Urzędu jest organem wykonującym zadania nałożone na władze państw członkowskich Unii Europejskiej na podstawie art. 84 i art. 85 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. WE C 325 z 24.12.2002), zwanego dalej "Traktatem WE".

W szczególności Prezes Urzędu jest właściwym organem ochrony konkurencji w rozumieniu art. 35 rozporządzenia nr 1/2003/WE (art. 24 *ustawy* ust. 1a cytowanej *ustawy*).

Zakres działania Prezesa Urzędu określa art. 26 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*. Nadzór nad działalnością Prezesa Urzędu sprawuje Prezes Rady Ministrów (art. 24 ust. 1 *ustawy*).

Na podstawie art. 24 ust. 6 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* Prezes Urzędu wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W skład Urzędu wchodzi Centrala w Warszawie oraz delegatury Urzędu w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie i we Wrocławiu (art. 28 ust. 1 *ustawy*). Prezesowi Urzędu podlega Inspekcja Handlowa. (art. 30 ust. 1 *ustawy*).

Zgodnie z § 2 ust. 1 *statutu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*, stanowiącego Załącznik do zarządzenia Nr 142 Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 2001 r. w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. Nr 47, poz. 779 ze zm.), Prezes kieruje Urzędem przy pomocy wiceprezesów, dyrektora generalnego, dyrektorów komórek organizacyjnych wymienionych w § 4 ust. 1 oraz dyrektorów delegatur Urzędu.

Na podstawie zarządzenia Nr 1 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 stycznia 2004 r. zmieniającego zarządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów (M.P. Nr 2, poz. 47) w skład Centrali Urzędu wchodzi następujące komórki organizacyjne:

- 1) Sekretariat Prezesa,
- 2) Departament Prawny i Orzecznictwa Europejskiego,
- 3) Departament Analiz Rynku,

- 4) Departament Ochrony Konkurencji,
- 5) Departament Monitorowania Pomocy Publicznej,
- 6) Departament Polityki Konsumenckiej,
- 7) Departament Nadzoru Rynku,
- 8) Departament Współpracy z Zagranicą i Komunikacji Społecznej,
- 9) Departament Środków Pomocowych, Budżetu i Administracji,
- 10) Samodzielne Stanowisko do spraw Ochrony Informacji Niejawnych,
- 11) Samodzielne Stanowisko do spraw Audytu Wewnętrznego.

Zgodnie z § 7 ust. 1 cytowanego *statutu* Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, przy Urzędzie działa Gospodarstwo Pomocnicze, jako jednostka wyodrębniona pod względem organizacyjnym i finansowym. Nadzór nad Gospodarstwem Pomocniczym sprawuje Dyrektor Generalny.

Wiceprezesami Urzędu byli:

- pan Jarosław Maćkowiak – od dnia 15 lipca 2004 r.,
- pan Jarosław Król – od dnia 15 marca 2005 r.,

Dyrektorem Generalnym UOKiK była :

- Pani Magdalena Jaworska – od dnia 22 listopada 2006 r. Poprzednio tj. od dnia 21 czerwca 2005 r. do 19 marca 2006 r. Pani Magdalena Jaworska pełniła funkcję Zastępującej Dyrektora Generalnego, a w okresie od 20 marca 2006 r. do 20 listopada 2006 r. p.o. Dyrektora Generalnego Urzędu.
- w okresie od dnia 13 czerwca 2005 r. do 1 lutego 2006 r. Dyrektorem Generalnym był pan Adam Żołnowski.

[dowód: akta kontroli str. 6421- 6452]

Organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres zadań komórek organizacyjnych oraz tryb pracy Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów określa *Regulamin organizacyjny* nadany przez Prezesa Urzędu *Zarządzeniem Nr 13/2005 z dnia 9 września 2005 r. w sprawie Regulaminu organizacyjnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów*.

[dowód: akta kontroli str. 6453- 6520]

Zarządzeniem Nr 7/02 z dnia 5 grudnia 2002 r. (ze zm.) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonał podziału czynności w Kierownictwie Urzędu. Z dniem 17 maja 2006 r. weszło w życie Zarządzenie Nr 7/2006 z dnia 17 maja 2006 r. Prezesa Urzędu w sprawie podziału czynności w Kierownictwie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

[dowód: akta kontroli str. 6521-6538]

Pismem z dnia 28 grudnia 2006 r. znak DNR-70-178/06 (1) DŁ /151 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, wystąpił do Ministra – Członka Rady Ministrów Przewodniczącego Komitetu Stałego Rady Ministrów, *Przemysława Gosiewskiego* z sugestią: „ (...) zlikwidowania dodatkowego „pośredniczącego” organu administracji na szczeblu centralnym, jakim jest Główny Inspektor Inspekcji Handlowej. Wówczas jego zadania realizowałby wprost Prezes UOKiK, mając bezpośredni kontakt w Wojewódzkimi Inspektorami Inspekcji Handlowej”.

W odpowiedzi na propozycję Prezesa UOKiK Minister – Członek Rady Ministrów Przewodniczący Komitetu Stałego RM w piśmie 22 lutego 2007 r. znak SPG-212-2(2)/07/WK stwierdził: „... Na akceptację zasługuje propozycja dotycząca likwidacji Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej. Przedmiotowa zmiana przyczyni się do odbiurokratyzowania administracji publicznej oraz zmniejszenia kosztów jej funkcjonowania, co pozostaje w zgodzie z ideą Rządu związaną z realizacją programu << tanie państwo >>...”
[dowód: akta kontroli str. 6539-6544]

II. Realizacja wniosków NIK dotyczących wykonania budżetu w 2005 r.

1. W wyniku kontroli wykonania budżetu państwa w 2005 roku w części 53 - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji w wystąpieniu pokontrolnym z dnia 21 kwietnia 2006 r. znak KGP/41004 – 1/06 wносиła o: „(...) Podjęcie działań mających na celu zapewnienie płatności faktur w terminie”.

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 6 marca 2006 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Magdaleny Jaworskiej*, znak DPB - 2/0910-1(43)/2007: „(...) *Urząd przyjął stanowisko Najwyższej Izby Kontroli wnoszące o „podjęcie działań mających na celu zapewnienie płatności faktur w terminie” i już w trakcie kontroli podjął stosowne kroki w celu wyeliminowania nawet incydentalnych przypadków w tym zakresie. Dyrektorzy komórek organizacyjnych zostali ponownie poinstruowani o bezwzględny obowiązek stosowania procedur w zakresie obiegu dokumentów finansowo – księgowych obowiązujących w UOKiK oraz odpowiedzialności stanowiskowej w tym względzie. Ponadto Urząd zorganizował dodatkowe wewnętrzne szkolenia dla pracowników.*

W dniach 11-12 maja 2006 r. zostali przeszkoleni pracownicy Delegatur UOKiK w zakresie zasad prowadzenia rozliczeń finansowych oraz zmian w ustawie Prawo Zamówień Publicznych. Odnosząc się do planowania dochodów z tytułu kar pieniężnych nakładanych przez Prezesa UOKiK w Urzędzie dokonano ponownej analizy, przedłożonej w wersji

pierwotnej również Najwyższej Izbie Kontroli, w zakresie szacunku wpływów z tytułu kar pieniężnych - w oparciu o dane dotyczące wpływów z tytułów kar aktualne na dzień 26 kwietnia br. Przedmiotowa analiza wykazała, że nie jest możliwe wnioskowanie na podstawie modelu szacowania kar, gdyż nie da się ustalić siły wpływu poszczególnych czynników (stanowiących zmienne opisujące) na ostateczny poziom nałożonej kary, jak również nie jest możliwe wnioskowanie na podstawie dotychczasowych danych empirycznych, gdyż nie zaobserwowano trendu pozwalającego z zadawalającym poziomem prawdopodobieństwa wyznaczyć przyszłe wpływy z tytułu nakładanych kar”

[dowód: akta kontroli str. 6545-6558]

III. Sprawowanie nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej

1. Zgodnie z art. 153 ust 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.) dysponenti części budżetowych sprawują nadzór i kontrolę:

- 1) nad całością gospodarki finansowej podległych im jednostek organizacyjnych oraz przestrzegania przez te jednostki realizacji procedury kontroli oraz zasady wstępnej oceny celowości poniesionych wydatków;
- 2) wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa;
- 3) realizacji zadań finansowanych z budżetu państwa;
- 4) przestrzegania realizacji procedur kontroli finansowej w toku wykonywania budżetu.

Szczegółowy przedmiot nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 2 określa art.153 ust 3 powołanej ustawy.

Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 116, poz. 784) - wejście w życie z dniem 1 lipca 2006 r.¹ dysponentami środków budżetu państwa są dysponenti części budżetowych i kierownicy podległych tym dysponentom państwowych jednostek budżetowych. Dysponenti części budżetowych są głównymi dysponentami środków budżetu państwa (§ 3 ust. 2 rozporządzenia). Kierownicy państwowych jednostek budżetowych, podległych dysponentom głównym, mogą być dysponentami środków budżetu państwa drugiego stopnia lub dysponentami środków budżetu państwa trzeciego stopnia (§ 3 ust. 3 rozporządzenia).

Na podstawie art. 28 ust. 1 cytowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w skład Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wchodzi Centrala w Warszawie oraz

¹ Do 1 lipca 2006 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz. U. Nr 285, poz. 2854).

delegatury Urzędu w Bydgoszczy, w Gdańsku, w Katowicach, w Krakowie, w Lublinie, w Łodzi, w Poznaniu, w Warszawie i we Wrocławiu.

Prezesowi Urzędu podlega Inspekcja Handlowa (art. 30 ust. 1 ustawy). Na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. Nr 4, poz. 25 ze zm.) Inspekcja Handlowa, jest wyspecjalizowanym organem kontroli powołanym do ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa. W strukturze organizacyjnej resortu Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej, stosownie do pisma Prezesa Urzędu z dnia 16 marca 2000 r. znak GGI/B-150-04-2000 posiada uprawnienia dysponenta środków budżetowych III stopnia i z dniem 1 stycznia 2000 r. znajduje się w części 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Decyzją z dnia 30 grudnia 1998 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utworzył Gospodarstwo Pomocnicze Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. [dowód: akta kontroli str. 6559-6586]

Podstawowym przedmiotem działalności Gospodarstwa, zgodnie z §2 powołanej *Decyzji* jest prowadzenie zarządu i administrowanie nieruchomością zabudowaną budynkiem przy Placu Powstańców Warszawy 1 oraz docelowo pełna obsługa gospodarczo – techniczna Urzędu.

Nadzór zwierzchni nad całością zadań wykonywanych przez Gospodarstwo sprawuje, stosownie do §8 powołanej *Decyzji* Dyrektor Generalny.

Nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej podległych UOKiK jednostek organizacyjnych, zgodnie z §2 *Zarządzenia Nr 11/2005 z dnia 28 września 2005 r. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie procedury sprawowania nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej podległych Urzędowi Ochrony Konkurencji i Konsumentów jednostek organizacyjnych* sprawowała Dyrektor Departamentu Środków Pomocowych, Budżetu i Administracji.

Z dniem 30 listopada 2006 r. nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej podległych Urzędowi jednostek organizacyjnych, zgodnie z §2 *Zarządzenia Nr 19/2006 z dnia 30 listopada 2006 r. Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie procedury sprawowania nadzoru i kontroli nad całością gospodarki finansowej podległych i nadzorowanych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów jednostek organizacyjnych* został powierzony Dyrektorowi Generalnemu Urzędu.

[dowód: akta kontroli str. 6587-6708]

IV. Realizacja zadań

1. Zgodnie z art. 35 ust. 2 i 3 *ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych* (Dz U Nr 249, poz. 2104 ze zm.) jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Wydatki publiczne powinny być dokonywane:

- 1) w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
- 2) w sposób umożliwiający terminową realizację zadań;
- 3) w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Prezes Urzędu pismem z dnia 7 czerwca 2005 r. znak DPB/WFK-073-4(53)2005 przedłożył Ministerstwu Finansów plany rzeczowe zadań budżetu państwa w części 53 *Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów* m.in. w zakresie nowych zadań wynikających z aktów prawnych przewidzianych do realizacji w 2006 roku (formularz RZ – 3) oraz finansowania zadań uzgodnionych z Komisją Europejską (formularz RZ – 5).

Według wyjaśnienia z dnia 13 marca 2006 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 9/0910-1(57)/2007 w projekcie planu finansowo-rzeczowego na 2006 r. ujęte zostały zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

1. Część 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, rozdział 75001

1.1. Ustawa z dnia 30.04.2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;

1.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2004 r. w sprawie warunków i trybu planowania i finansowania zadań wykonywanych w ramach przystosowań obronnych państwa przez organy administracji rządowej i organy samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 152, poz. 1599);

1.3. Ustawa z 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;

1.4. Realizacja zadań związanych z wejściem w życie ustawy (obecnie w trakcie uzgodnień resortowych) implementującej dyrektywę 80/723/EWG w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami Członkowskimi i przedsiębiorcami publicznymi ostatnio zmienionej dyrektywa 2000/52/WE);

1.5. Nowelizacja ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (art. 15c);

1.6. Ustawa z dnia 21 lipca 2000 r. prawo telekomunikacyjne;

1.7. Program Wykrywania Karteli („leniency program”) - art. 103a ustawy z 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;

1.8. Podnoszenie skuteczności polityki konkurencji poprzez wykonywanie funkcji kontrolnych oraz w zakresie przeszukań - zgodnie z art. 57 i art. 58 i 61a ustawy z dnia 15 grudnia o ochronie konkurencji i konsumentów;

1.9. Koszty zwiększenia roli analizy ekonomicznej;

1.10. Przygotowanie UOKiK do pracy w ramach Europejskiej Sieci Konkurencji (European Competition Network – ECN) zgodnie z Obwieszczeniem Komisji nt. współpracy w ramach Europejskiej Sieci Konkurencji. Dz. U. WE z 27.04.2004, C 101/43;

1.11. Działania edukacyjne na rzecz przedsiębiorców;

2. Część 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dział 500 rozdział 50001 Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej

2.1. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności — kwota - w tys. zł 225.

Skutki zwiększenia zatrudnienia w UOKiK w związku z planowaną realizacją ww. zadań zawierają materiały, stanowiące uzasadnienie do formularza RZ – 3

[dowód: akta kontroli str. 6709-6880)]

Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w powołanym piśmie dnia 13 marca 2006 r., znak DPB - 9/0910-1(57)/2007 wyjaśniła: „ (...) *Plany określone w formularzu RZ 3 nie zostały uwzględnione przez Ministra Finansów w przyznanych limitach, jednakże w trakcie roku 2006 Urząd podejmował działania ukierunkowane na otrzymanie dodatkowych etatów, stosownie do uzasadnionych potrzeb. W zakresie działań edukacyjnych - Urząd podjął realizację działań polegających na przygotowaniu wkładki do gazety ogólnopolskiej dotyczącej problematyki prawa konkurencji oraz przygotowaniu szeregu konferencji (...) W trakcie roku 2006 Urząd otrzymał 3 dodatkowe etaty na realizację zadań związanych z pomocą publiczną oraz 2 etaty na realizację zadań związanych z monitorowaniem jakości paliw*”.

W zakresie finansowania zadań uzgodnionych z Komisją Europejską (formularz RZ – 5) w projekcie planu finansowo-rzeczowego na 2006 r. ujęte zostały następujące zadania:

Część 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Dział 750 Rozdział 75001

A. Phare/ Transition Facility:

1. PL2003/004-379.01.10, PHARE 2003 - Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów;

2. Transition Facility 2004 - Ochrona konkurencji;

3. Transition Facility 2004 - System ochrony konsumentów;

B. Współfinansowanie działań wynikających z decyzji 20/2004/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 grudnia 2003 roku ustanawiającej ogólne ramy finansowania działań Wspólnoty w zakresie wspierania polityki konsumenckiej na lata 2004 – 2007;

C. Projekty przeznaczone do realizacji z Komisją Europejską, o które ubiegał się Urząd :

1. „CSR - Społeczna odpowiedzialność biznesu”,

2. „Najlepsze praktyki w warunkach różnorodności systemów nadzoru rynku”.

Dane dotyczące zadań przyjętych do realizacji, stopnia ich realizacji zawiera wyjaśnienie Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 marca 2006 r., znak DPB - 9/0910-1(57)/2007

[dowód: akta kontroli str. 6709-6880]

- W odpowiedzi na następujące pytania:

2. Czy jednostka opracowała klasyfikację realizowanych zadań, jeżeli tak to jak ją wykorzystuje?

2.1. Czy metodologia gromadzenia i przetwarzania tych informacji została opisana?

2.2. Jakimi wskaźnikami mierzona jest ilość i jakość tych zadań²?

2.3. Gdzie powstają dane jednostkowe, kto i jak je przetwarza?

2.4. Kto i w jaki sposób weryfikuje otrzymywane informacje?

2.5. W jaki sposób dane te są wykorzystywane na etapie planowania i oceny wykonania planu finansowego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów?

Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 14 marca 2007 r. znak DPB - 9/0910-1(62)/2007 wyjaśniła m.in.:

Ad. 2 „(...) *Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w poniżej przedstawionych dokumentach strategicznych i programowych (projektowych), wobec braku do chwili obecnej wytycznych i zasad opracowywania budżetu zadaniowego, opracował klasyfikacje lub własną propozycje klasyfikacji realizowanych i planowanych do realizacji działań. Wszystkie te dokumenty precyzyjnie definiują działania oraz wskazują na sposoby ich wdrażania lub też jak w przypadku projektów finansowanych ze środków UE zawierają mierzalne wskaźniki osiągnięć, bądź też jak w przypadku działań informacyjno edukacyjnych dają się jednoznacznie zwymiarować (...)*”.

Ad. 2.1. „(...) *Dokumenty wymienione w pkt 2 zawierają zastawienie realizowanych/planowanych działań UOKiK. Zasady prowadzenia rejestru kar nakładanych przez Prezesa Urzędu zatwierdzone zostały przez Dyrektora Generalnego UOKiK w dniu 1 sierpnia 2005 roku*”.

² Mierniki zadań publicznych powinny być:

- adekwatne do celów, jakie jednostka chce osiągnąć;
- ściśle określone, o jasnej, konkretnej definicji, umożliwiającej ich pozyskiwanie;
- aktualne, czyli możliwe do regularnego i szybkiego pozyskiwania;
- rzetelne, a więc dokładne i reagujące na zmiany;
- porównywalne z przeszłymi okresami lub innymi podobnymi miernikami;
- dające się zweryfikować w oparciu o dostępną dokumentację;
- zachęcające do pozytywnych działań.

Ad. 2.2. „(...) Mierzalnymi wskaźnikami realizacji zadań są przede wszystkim dane statystyczne dotyczące działalności Urzędu, jednakże to nie jedynie one świadczą o skuteczności podejmowanych działań (...)”.

Ad. 2.3. „(...) Dane jednostkowe powstają w poszczególnych komórkach organizacyjnych UOKiK, stosownie do ich kompetencji (...)”.

Ad. 2.4. „Weryfikacja danych należy do jednostki odpowiedzialnej za przygotowanie danego całościowego omówienia/zestawienia. W większości przypadków są to 3 Departamenty wskazane w pkt. 2.3”.

Ad. 2.5. „Planując budżet Urzędu na każdy kolejny rok, przy obecnym obowiązującym sposobie jego planowania oraz uwzględniając strukturę budżetu Urzędu, UOKiK stara się w maksymalnym możliwym stopniu wykorzystać swoje dane, jednakże zadania Urzędu wykonywane są w większości przez pracowników, co powoduje, iż sztywne wydatki płacowe hamują możliwości rozwojowe. Należy jednakże podkreślić, iż wszystkie dane dotyczące projektów finansowanych ze środków UE, ustawowych obowiązków edukacyjno-informacyjnych znajdują bezpośrednie odzwierciedlenie w planach oraz w ocenie wykonania budżetu”

[dowód: akta kontroli str. 6709-6880]

V. Sprawozdawczość budżetowa

Roczne sprawozdania budżetowe za 2006 r. typ Rb-23, Rb-27, Rb- 28, Rb-31, kwartalne sprawozdania budżetowe Rb-N i Rb-Z, pismo z dnia 7 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/0910-1(49)/2007 zawierające dane dotyczące terminów złożenia rocznych sprawozdań budżetowych oraz wykaz operacji księgowych dokonanych w okresie przejściowym po zakończeniu roku budżetowego zawiera dowód: akta kontroli str. nr 6881-6916.

VI. Poprawność i rzetelność ksiąg rachunkowych

1. System rachunkowości i kontroli wewnętrznej

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694) jednostka powinna posiadać dokumentację opisującą w języku polskim przyjęte przez nią zasady (politykę) rachunkowości. Wymogi dotyczące dokumentacji zasad określone zostały w ust. 1 - 3 cytowanego art. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów

jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze) jednostki prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości i ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem zasad szczególnych określonych w powołanym *rozporządzeniu*.

Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 18 listopada 2002 r. wydał *Zarządzenie Nr 6/2002 w sprawie ustalenia zakładowego planu kont oraz zasad rachunkowości przyjętych w UOKiK*.

Z dniem 30 października 2006 r. weszło w życie *Zarządzenie nr 34/2006 Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie ustalenia zasad rachunkowości oraz zakładowego planu kont, przyjętych w UOKiK*.

Dnia 14 maja 2003 r. Dyrektor Generalny wydał *zarządzenie nr 6/2003 w sprawie zatwierdzenia Instrukcji dotyczącej sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów finansowo-księgowych* (ze zm.).

W dniu 29 grudnia 2003 r. Dyrektor Generalny zatwierdził do stosowania „*Zasady ochrony danych, programów i sprzętu informatycznego znajdującego się w księgowości Urzędzie Ochrony Konkurencji i Konsumentów*”.

[dowód: akta kontroli str. 6917- 7150]

Wyniki przeprowadzonego badania systemu rachunkowości, dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zgodności przyjętych rozwiązań z przepisami prawa zawiera *kwestionariusz A*.

[dowód: akta kontroli str. 6933-6934]

Wyniki przeprowadzonego badania systemu rachunkowości, dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zgodności przyjętych rozwiązań z przepisami prawa w zakresie ustanowienia procedur kontroli finansowej zawiera *kwestionariusz B*.

[dowód: akta kontroli str. 6935-6936]

Wyniki przeprowadzonego badania systemu rachunkowości, dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zgodności przyjętych rozwiązań z przepisami prawa w zakresie ustanowienia funkcjonowania systemu księgowości komputerowej zawiera *kwestionariusz C*

[dowód: akta kontroli str. 6937-6940]

2.3. Badanie wybranej losowo próby zapisów księgowych

Populację objętą oceną stanowiły wydatki poniesione przez UOKiK badanym roku łącznie z wydatkami niewygasającymi z roku poprzedniego. Za zbiór wydatków objęty badaniem przyjęto dokumenty/zapisy z datą księgowania do 31 grudnia 2006 r. włącznie, będące

fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiące podstawę płatności oraz odpowiadające tym dokumentom zapisy księgowe. Doboru próby dowodów/zapisów księgowych dokonano z zastosowaniem metody monetarnej (MUS). Dobrana metodą statystyczną próba losowa została uzupełniona o dowody/zapisy wybrane w sposób niestatystyczny na podstawie przeglądu analitycznego i wyboru celowego wydatków.

Z populacji dowodów księgowych o wartości 6 564 062,75 zł, stosując program informatyczny metodą monetarną wylosowano 298 dowodów, tj. 100 % przewidzianej próby na łączną kwotę 4 197 507,60 zł.

W badaniu przyjęto następujące parametry statystycznego doboru próby: ryzyko statystyczne – 20 %, tolerowany błąd, badanie wiarygodności – sprawozdawczość bieżąca 49 230,00, sprawozdawczość roczna 32 820,00; badanie zgodności, sprawozdawczość bieżąca 5%. Zbadano – dobór losowy 238 dowodów/zapisów o wartości 1 272 050,86 zł, dobór obligatoryjny 60 dowodów/zapisów o wartości 2 925 456,74 zł oraz dobór celowy 86 dowodów/zapisów o wartości 450 249,25 zł. W wyniku ekstrapolacji uzyskano następujące wyniki:

- sprawozdawczość roczna, górna granica błędu 21 568,30 zł,
- sprawozdawczość bieżąca, górna granica błędu 21 568,30 zł.

Badanie zgodności:

- najbardziej prawdopodobna proporcja 2,70 %,
- górna granica proporcji 3,02%.

W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości wpływających na wiarygodność sprawozdań rocznych oraz na sprawozdawczość bieżącą.

[dowód: akta kontroli str. 7151-7172]

VII. Audyt wewnętrzny w części 53

Plan audytu wewnętrznego na 2006 r. został przedłożony 27 października 2005 r. przez pana Włodzimierza Mazusia audytora wewnętrznego UOKiK i zaakceptowany 31 października 2005 r. przez pana Adama Żołnowskiego Dyrektora Generalnego. 31 października 2005 r. (dochowując terminu określonego w art. 35f ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych³), plan ten przedstawiony został Głównemu Inspektorowi Audytu Wewnętrznego w MF. W wyniku dokonanej analizy ryzyka zaplanowano przeprowadzenie w 2006 r. 8 zadań audytowych:

³ (Dz.U. z 2003 r. nr 15, poz.148 ze zm.)

1. Audyt poprawności, racjonalności i efektywności wykorzystania samochodów służbowych i samochodów prywatnych do celów służbowych (zadanie nr 1/2006);
2. Audyt poprawności ochrony danych osobowych (zadanie nr 2/2006);
3. Audyt poprawności, gospodarności i efektywności systemu zarządzania projektami informatycznymi (zadanie nr 3/2006);
4. Audyt poprawności i efektywności systemu szkoleń (zadanie nr 4/2006);
5. Audyt poprawności systemu wyjazdów służbowych (zadanie nr 5/2006);
6. Audyt poprawności funkcjonowania systemu kontroli finansowej (zadanie nr 6/2006);
7. Audyt przygotowania Urzędu do obsługi informatycznej klienta, poprawność zabezpieczeń i prawidłowość funkcjonowania podpisu elektronicznego (zadanie nr 7/2006);
8. Audyt poprawności, rzetelności i gospodarności dokonywania zamówień publicznych (zadanie nr 8/2006);

[dowód: akta kontroli str. 3-43]

30 października 2006 r. Pni Magdalena Jaworska p.o. Dyrektora Generalnego UOKiK zaakceptowała zmianę planu audytu wewnętrznego na 2006 r. polegającą na tym, że zrezygnowano z realizacji zadania „Audyt przygotowania Urzędu do obsługi informatycznej klienta, poprawność zabezpieczeń i prawidłowość funkcjonowania podpisu elektronicznego” i w zamian postanowiono przeprowadzić „Audyt systemu zamówień publicznych w GP UOKiK”.

[dowód: akta kontroli str. 6155]

Z przeprowadzonych zadań audytowych Audytor Wewnętrzny każdorazowo przedstawiał sprawozdania Pani Magdalenie Jaworskiej Dyrektor Generalnej UOKiK oraz dyrektorom audytowanej komórki zawierające m.in. opis ustaleń i rekomendacje.

[dowód: akta kontroli str. 45-155, 841-860, 6157-6187]

22 marca 2007 r. Pan Włodzimierz Mazuś Audytor Wewnętrzny w UOKiK oraz Pani Elżbieta Malinowska gł. specjalista w DAW przedstawili opracowanie – na podstawie informacji otrzymanych z komórek audytowanych – w uzgodnieniu z Dyrektorem Generalnym UOKiK – Informację nt. podjętych działań dotyczących realizacji rekomendacji zawartych w sprawozdaniach z przeprowadzonych zadań audytowych w roku 2006.

[dowód: akta kontroli str. 6391-6403]

Plan audytu wewnętrznego na rok 2007 został przedłożony Dyrektor Generalnej i zatwierdzony 16 października 2006 r. Tego samego dnia plan przesłany został do Głównego Inspektora Audytu Wewnętrznego w Ministerstwie Finansów.

[dowód: akta kontroli str. 157-170, 6189]

9 marca 2007 r. Pni Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK zaakceptowała zmianę planu audytu wewnętrznego na 2007 r. polegającą na tym, że z zaplanowanych 9 audytów wewnętrznych postanowiono zrealizować 2 audyty.

[dowód: akta kontroli str. 6151]

Wyjaśniając, dlaczego 9 marca 2007 r. zaakceptowana została „Zmiana planu audytu wewnętrznego na rok 2007”, która zakładała, że z 9 zaplanowanych tematów, do realizacji pozostawiono tylko 2, skoro zmiana ta spowodowana była odejściem jednej osoby z 3-osobowej komórki audytu wewnętrznego, oraz jakie „aktualne potrzeby oraz bieżące i przewidywane wydarzenia związane z GIIH” wpłynęły na tę zmianę, a także wyjaśniając jakie zatem obowiązki przewidziano dla pracowników komórki audytu wewnętrznego na I i II kwartał 2007 r. skoro w zmienionym planie zapisano, że badania w zaplanowanych tematach przeprowadzone zostaną w III i IV kwartale 2007 r., Pani Małgorzata Jaworska stwierdziła⁴, że zmniejszenie liczby zadań zostało spowodowane następującymi przyczynami:

- kontynuacja przez audytora w styczniu i lutym 2007 r. prac związanych z audytem rozpoczętym w końcu listopada 2006 r.
- nieobecność audytora w I połowie stycznia 2007 r. z ważnych względów rodzinnych,
- przeprowadzenie w okresie 5 – 22 lutego 2007 r. wymaganego przez Komisję Europejską audytu sprawozdania finansowego Europejskiego Centrum Konsumenckiego za 2006 r. – zleconego przez Dyrektora Generalnego w trybie *ad hoc*, stosownie do uzgodnień z Komisją Europejską.
- prace nad sporządzeniem sprawozdania z wykonania planu audytu wewnętrznego za 2006 r., które ma być przekazane do końca marca do Ministerstwa Finansów
- przeprowadzenie przez audytora w II kw. 2007 r. na zlecenie Dyrektora Generalnego kontroli GIIH.

Zdaniem Pani Dyrektor I i II kw. 2007 r. zostały zatem praktycznie wyłączone z wykonywania zadań audytowych, co zostało uwzględnione w zmienionym planie audytu wewnętrznego na 2007 r. a zadania, które przyjęte zostały do realizacji należą do najważniejszych, stosownie do analizy ryzyka wykonanej w roku 2006.

[dowód: akta kontroli str. 6211-6217]

Wyjaśniając dlaczego w ramach wykonywania zadań audytowych w 2006 r. nie objęto badaniami GIIH, oraz dlaczego wśród jednostek, w których audytor wewnętrzny zaplanował

⁴ Pismo nr DPB-9/0910-1(63)/2007 z 15 marca 2007 r.

przeprowadzenie audytu wewnętrznego w 2007 r. nie przewidziano GIIH, a także dlatego pomimo tego 16 października 2006 r. Pani Dyrektor Generalna zatwierdziła „Plan audytu wewnętrznego na 2007 r.”, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK i Pan Włodzimierz Mazuś Audytor Wewnętrzny UOKiK stwierdzili⁵ m.in., że nie umieszczając audytu GIIH w planie audytu na 2006 r., a także na 2007 r., wzięto pod uwagę następujące przesłanki:

- nie ma obowiązku prowadzenia audytu wewnętrznego w GIIH, gdyż nie dysponuje on kwotą środków publicznych przekraczającą 40 mln zł,
- nadzór i kontrola Głównego Inspektoratu jest prowadzona na bieżąco w ciągu roku w trybie art. 153 ustawy o finansach publicznych,
- w I kw. 2004 r. została przeprowadzona przez NIK kontrola wykonania budżetu GI IH w 2003 r.,
- w III kw. 2005 r. została przeprowadzona przez UOKiK kompleksowa kontrola Głównego Inspektoratu obejmująca okres od 1 stycznia 2004 r. do 30 czerwca 2005 r.,
- Urząd może w każdym czasie dokonywać kontroli całości lub części zadań określonych w planach finansowych GIIH (§ 6 zarządzenia nr 11/2005 Dyrektora Generalnego).

Ponadto stwierdzono, że Dyrektor Generalny zaplanował przeprowadzenie przez audytora wewnętrznego UOKiK w II kw. 2007 r. kompleksowej kontroli GIIH w zakresie prawidłowości obiegu dokumentów finansowo-księgowych i realizacji zamówień publicznych.

Audytor wewnętrzny UOKiK wyjaśnił również, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 24 czerwca 2006 r. obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego mają jednostki sfp, w których łączna kwota wydatków środków publicznych w roku kalendarzowym przekracza 40 mln zł. Wówczas powstaje obowiązek zatrudnienia w tych jednostkach audytora wewnętrznego. W GIIH wymieniona kwota kształtuje się na poziomie 20 mln zł. Zgodnie z art. 53 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych przeprowadzenie audytu w jednostkach nadzorowanych lub podległych przez audytora wewnętrznego zatrudnionego w jednostce nadzorującej jest możliwe w uzasadnionych przypadkach i po uzyskaniu zgody Ministra Finansów.

[dowód: akta kontroli str. 6149-6153, 6211-6215]

VIII. Kontrole wewnętrzne przeprowadzone w części 53 w 2006 r.

⁵ Pisma nr DPB-9/0910-1(63)/2007 z 15 marca 2007 r. i nr DAW-0911-1/07(4) z 8 marca 2007 r.

UOKiK: W 2006 r. Urząd zaplanował wykonanie 7 kontroli wewnętrznych. Plan kontroli wewnętrznej z 31 grudnia 2005 r. – zatwierdzony został przez Pana Adama Żołnowskiego Dyrektora Generalnego UOKiK. 30 listopada 2006 r. Pani Agnieszka Zawartko Dyrektor Sekretariatu Prezesa przedstawiła Pani Magdalenie Jaworskiej Dyrektor Generalnej UOKiK zmianę planu kontroli wewnętrznej na 2006 r. polegającą na usunięciu dwóch tematów kontroli i zastąpienie ich nowym tematem, co uzasadnione było przedłużeniem się czynności kontrolnych dokonanych w zakresie przestrzegania instrukcji kancelaryjnej, wystąpieniem jednej kontroli doraźnej oraz wykonywaniem przez kontrolera innych czynności w ramach działania komórki organizacyjnej. Zmieniony plan Pani Jaworska zatwierdziła 1 grudnia 2006 r.

[dowód: akta kontroli str. 171-181]

W 2006 r. przeprowadzone zostały wszystkie wykazane w zmienionym i zatwierdzonym 1 grudnia 2006 r. planie kontrole wewnętrzne oraz zlecona przez Dyrektora Generalnego kontrola doraźna.

[dowód: akta kontroli str. 183-207]

Dyrektor Generalna została poinformowana przez kierownictwa kontrolowanych komórek o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych wynikających z nieprawidłowości przedstawionych w protokołach kontroli.

[dowód: akta kontroli str. 209-269]

GIIH: W 2006 r. GIIH zaplanował wykonanie 3 kontroli wewnętrznych w komórkach organizacyjnych GIIH i 4 kontrole wewnętrzne w jednostkach terenowych Inspekcji Handlowej. Plan kontroli wewnętrznej z 28 grudnia 2005 r. – zatwierdzony został przez Pana Kazimierza Stanisława Nowaka Głównego Inspektora IH.

[dowód: akta kontroli str. 5967-5975]

Pan Kazimierz Stanisław Nowak Główny Inspektor IH został poinformowany przez kierownictwa kontrolowanych jednostek o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych wynikających z nieprawidłowości przedstawionych w protokołach kontroli.

[dowód: akta kontroli str. 5977-5993]

W dniu 8 stycznia 2007 r. Pan Bogdan Rączka z Biura Głównego Inspektora przedstawił Informację z wykonania planu kontroli wewnętrznej i operatywnej w 2006 r. w informacji tej zapisano m.in., że zatwierdzony przez Głównego Inspektora IH Plan kontroli wewnętrznej na 2006 r. został w całości zrealizowany.

[dowód: akta kontroli str. 5995-6001]

IX. Plan dochodów i wydatków dla części 53 na rok 2006

Plan rzeczowy zadań w części 53 budżetu państwa, Prezes Urzędu przekazał w dniu 7 czerwca 2005 r. do Ministerstwa Finansów, dotrzymując tym samym terminu określonego w rozporządzeniu MF z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2006⁶.

Przedłożony projekt planu rzeczowego zadań obejmował trzy pozycje:

- nowe zadania wynikające z aktów prawnych przewidziane do realizacji w 2006 r. – 6 706 tys. zł. (formularz RZ-3),
- finansowanie zadań uzgodnionych z Komisją Europejską – 5 827 tys. zł i 5 938 tys. euro ogółem w latach 2006-2008 (w tym koszt zadań w 2006 r. przewidziano na 5 379 tys. zł i 4 946 tys. euro) (formularz RZ-5),
- środki budżetu państwa przeznaczone na finansowanie inwestycji – 3 479 tys. zł (formularz RZ-12)

[dowód: akta kontroli str. 271-347]

Przed przesłaniem do MF projektu planu rzeczowego zadań w części 53 budżetu państwa Pan Adam Żołnowski Zastępujący Dyrektora Generalnego UOKiK w dniu 24 maja 2005 r. przesłał do Dyrektorów Departamentów i Delegatur UOKiK prośbę o przedstawienie potrzeb w zakresie nowych zadań wynikających z aktów prawnych przewidzianych do realizacji w 2006 r. Również 24 maja 2005 r. Pan Adam Żołnowski wystąpił do Dyrektora Gospodarstwa Pomocniczego UOKiK oraz do GIIH o opracowanie i przedłożenie planów rzeczowych do 30 maja 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 349-371]

Pismem z 21 lipca 2005 r. Minister Finansów przekazał wstępne limity wydatków wynoszące łącznie dla części 53 – UOKiK – 41 915 tys. zł. W piśmie tym wskazano, że materiały do projektu budżetu państwa na 2006 r. należy przedłożyć do dnia 11 sierpnia 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 373-375]

3 sierpnia 2005 r. Pani Magdalena Jaworska Zastępująca Dyrektora Generalnego UOKiK przesłała pisma do Dyrektora Gospodarstwa Pomocniczego o opracowanie i przedłożenie materiałów do projektu budżetu zgodnych z ustalonym limitem oraz do Dyrektorów Departamentów i Delegatur o powtórne przeanalizowanie potrzeb i przesłanie informacji na ten temat do Departamentu Środków Pomocowych Budżetu i Administracji. Pismem z

⁶ Dz.U. nr 91, poz. 764 i nr 127, poz. 1063)

3 sierpnia 2005 r. Prezes UOKiK wystąpił do GIIH o opracowanie i przedłożenie materiałów do projektu budżetu ustalając dla tej jednostki limit wydatków w wysokości 13 664 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 377-385]

Pani Helena Szczesniak Dyrektor GP UOKiK przedstawiła projekt budżetu na 2006 r. 8 sierpnia 2005 r., a Kazimierz Nowak, prezes GIIH – 5 sierpnia 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 387-435]

Przy piśmie z 11 sierpnia 2005 r. (dotrzymując tym samym terminu określonego w rozporządzeniu MF z dnia 17 maja 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2006), Pan Cezary Banasiński Prezes Urzędu przedłożył MF formularze planów dla części 53 budżetu. Jednocześnie poinformował, że informację o brakujących środkach nieobjętych budżetem w części 53 a niezbędnych do funkcjonowania UOKiK oraz GIIH, w kwocie 1 589 tys. zł, (1 308 tys. zł na podwyższenie średniego miesięcznego wynagrodzenia w UOKiK i 281 tys. zł na podwyższenie wynagrodzenia dla 166 pracowników w GIIH), przedłożył przy pismach z 1 i 5 sierpnia 2005 r.

Urząd w projekcie budżetu dla części 53 zaplanował:

- dochody budżetowe w kwocie 1 260 tys. zł,
- wydatki budżetowe w kwocie 41 915 tys. zł. (w tym na inwestycje 2 007 tys. zł).

[dowód: akta kontroli str. 437-529]

25 października 2005 r. (dochowując terminu określonego w art. 88 ust 1 *uofp*) Cezary Banasiński Prezes UOKiK przekazał GIIH i GP UOKiK informacje o kwotach przychodów i wydatków przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2006 r. i zobowiązał obie jednostki do przekazania projektów planów finansowych na 2006 r. zgodnych z projektem ustawy budżetowej do 1 grudnia 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 531-545]

GIIH i GP UOKiK (dochowując terminu określonego w art. 88 ust. 2 *uofp*) przekazały projekty planów finansowych odpowiednio 22 i 30 listopada 2005 r. Ponadto 29 listopada 2005 r. GIIH przekazał projekt planu finansowego na 2006 r. po uwzględnieniu zmian ograniczających wydatki przedłożonych GIIH przez Prezesa Banasińskiego 23 listopada 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 547-571]

23 marca 2006 r. (a więc zgodnie z art.128 ust. 1 *uofp*⁷ i zgodnie z dyspozycją MF zawartą w piśmie MF z 24 lutego 2006 r.), Pan Cezary Banasiński Prezes UOKiK przedłożył Pani Zycie Gilowskiej Minister Finansów układ wykonawczy budżetu państwa na 2006 r. w części 53. Planowane dochody i wydatki Urzędu wynosiły odpowiednio 1 260 tys. zł i 41 400 tys. zł.
[dowód: akta kontroli str. 573-591]

Zmiany w planie budżetowym części 53

W ciągu 2006 r., budżet w części 53 – UOKiK, w pozycji – wydatki – uległ zwiększeniu o kwotę 1 434 418 zł z czego:

- kwota 1 215 068 zł pochodziła z rezerwy celowej – część 83:
 - poz. 32 – 190 671 zł (środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie dodatków służby cywilnej oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (wraz z pochodnymi) dla urzędników służby cywilnej;
 - poz. 31 – 83 866 zł (środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) w związku ze zwiększeniem zatrudnienia w UOKiK o 5 członków korpusu służby cywilnej);
 - poz. 10 – 940 531 zł (środki te przeznaczone zostały na sfinansowanie Programu Phare 2003 „Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów”, Programu Transition Facility 2004 „Ochrona Konkurencji” i „System Ochrony Konsumentów” dla jednostki realizującej, tj. UOKiK;
- kwota 219 350 zł pochodziła z rezerwy ogólnej – część 81 (środki te przeznaczone zostały na pokrycie kosztów realizacji projektu: Europejskie Centrum Konsumentów – prefinansowanie ostatniej transzy środków pochodzących z KE dla UOKiK dla jednostki realizującej, tj. UOKiK.

Spowodowało to zwiększenie wydatków Urzędu do kwoty 42 834 418 zł, tj. o 3,46 % w stosunku wielkości określonej w ustawie budżetowej.

W dziale 750, rozdziale 75001 wydatki zwiększyły się łącznie o 1 418 170 zł, tj. o 5,54 % w stosunku do wielkości określonej w ustawie budżetowej.

Największe kwotowo zwiększenia wydatków w dziale 750 dotyczyły następujących pozycji:

- § 4302 „zakup usług pozostałych” – wzrost o 940 531 zł, tj. o 1 011,32 %;
- § 4020 „wynagrodzenia osobowe służby cywilnej” – wzrost o 215 496 zł, tj. o 1,77 %;
- § 4177 „wynagrodzenia bezosobowe ECK” – wzrost o 137 000 zł, tj. o 119,13 %.

⁷ Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz.U. nr 249, poz. 2104)

– § 4307 „zakup usług pozostałych” – wzrost o 60 000 zł, tj. o 28,57 %.

W dziale 500, rozdziale 50001 wydatki zwiększyły się łącznie o 16 248 zł, tj. o 0,12 % w stosunku do wielkości określonej w ustawie budżetowej.

Największe kwotowo zwiększenie wydatków w dziale 500 dotyczyło § 4020 „wynagrodzenia osobowe służby cywilnej” – wzrost o 13 504 zł, tj. o 0,29 %.

[dowód: akta kontroli str. 593-743]

Na podstawie art. 148 *uofp*, Prezes UOKiK 12 decyzjami, dokonał wewnętrznych przeniesień planowanych wydatków Urzędu. Przeniesienia między w ramach paragrafów i między paragrafami klasyfikacji wydatków budżetowych dotyczyły kwoty 3 341 432 zł z tego w dziale 500 – w kwocie 775 698 zł a w dziale 750 – w kwocie 2 565 734 zł.

Przeniesienia te nie powodowały zmian w planie wydatków w poszczególnych działach i rozdziałach budżetu UOKiK.

W decyzjach Prezesa UOKiK, przesunięcia odpowiednich kwot w planie wydatków uzasadniano koniecznością dostosowania planu do planowanych wydatków zgodnie z klasyfikacją paragrafową określoną w rozporządzeniu w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

[dowód: akta kontroli str. 745-796, 6375-6377]

Każdorazowo po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu wydatków z rezerwy ogólnej i rezerw celowych dokonywano zmian w planie finansowym. Prezes UOKiK zatwierdzał zmiany planu na piśmie, na arkuszu specjalnie opracowanym do rejestracji zmian i stanu budżetu dla części 53.

[dowód: akta kontroli str. 6003-6005]

Harmonogram dochodów i wydatków Urzędu

Pismem Ministra Finansów z 6 marca 2006 r., Prezes Urzędu zobowiązany został w terminie do dnia 17 marca 2006 r. do przesłania propozycji rocznego harmonogramu realizacji dochodów i wydatków części 53 na 2006 r.

Propozycję rocznego harmonogramu dochodów i wydatków z podziałem na miesiące, Prezes Urzędu przesłał do MF za pismem z dnia 17 marca 2006 r.

[dowód: akta kontroli str. 797-805]

24 kwietnia 2006 r. Pani Elżbieta Suchocka-Roguska Sekretarz Stanu w MF przesłała do UOKiK harmonogram realizacji wydatków z uwzględnieniem decyzji MF przenoszących wydatki z rezerw celowych do budżetu dysponenta do dnia 21 kwietnia 2006 r.

[dowód: akta kontroli str. 807-808]

28 kwietnia 2006 r. Prezes UOKiK przekazał Głównemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej harmonogram realizacji wydatków GIIH na 2006 r.

[dowód: akta kontroli str. 809-815]

W 2006 r. UOKiK sześciokrotnie zwracał się do Ministra Finansów o zmianę harmonogramu wydatków Urzędu. Minister Finansów każdorazowo potwierdzał korektę harmonogramu.

[dowód: akta kontroli str. 817-839]

X. Realizacja dochodów

1. W ustawie budżetowej na rok 2006 z dnia 17 lutego 2006 r. (Dz. U. Nr 35, poz. 244), dochody w części 53 - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zaplanowano w kwocie 1 260 tys. zł w Dziale 750 Administracja publiczna (*Załącznik Nr 1 ustawy budżetowej rok 2006 r.*). Zaplanowane dochody były o 42,45 % niższe od wykonania w 2005 r.

Zrealizowane dochody wykazane w Sprawozdaniu Rb-27 - rocznym z wykonania planu dochodów budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2006 r. wyniosły **10.825,73** tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 były wyższe o **9.565,74** tys. zł, tj. o 859,2 %. W porównaniu do 2005 r. dochody były wyższe o **7.857,68** tys. zł, tj. o **364,7** %. Wyższe niż planowane w ustawie budżetowej dochody osiągnięto w dziale 750 Administracja publiczna. Zrealizowane dochody wyniosły **10.820,60** tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 były wyższe o **9.560,60** tys. zł, tj. o 858,8 %. W porównaniu do 2005 r. dochody te były wyższe o **7.853,59** tys. zł, tj. o **364,6** %.

W dziale 750 Administracja publiczna największy udział miały dochody osiągnięte w w rozdziale 75001 Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej. Zrealizowane dochody wyniosły **10.773,17** tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 były wyższe o **9.513,17** tys. zł, tj. o 855,0 %. W porównaniu do 2005 r. dochody te były wyższe o **7.872,44** tys. zł, tj. o 371,14 %.

Głównym źródłem dochodów zrealizowanych w dziale 750 *Administracja publiczna, rozdziale 75001 Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej* były dochody osiągnięte w § 0580 *Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych*. Zrealizowane dochody w tym paragrafie wyniosły **10.207,97** tys. zł i w stosunku do ustawy budżetowej na rok 2006 były wyższe o **9.207,97** tys. zł, tj. o 1.020,8 %. W porównaniu do 2005 r. dochody te były wyższe o **8.146,95** tys. zł, tj. o 495,3 %. Drugie źródło dochodów uzyskanych w rozdziale 75001 *Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej* stanowiły dochody zrealizowane w § 0750 *Dochody z najmu*

i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa. Zrealizowane dochody w tym paragrafie wyniosły **260,00** tys. zł i były zgodne z wielkością zaplanowaną w ustawie budżetowej na rok 2006. W porównaniu do 2005 r. dochody te były niższe o **315,00** tys. zł, tj. o 45,2 %.

Trzecim źródłem dochodów uzyskanych w analizowanym rozdziale były dochody uzyskane w § 0977 *Wpływy z różnych dochodów*. Zrealizowane dochody w tym paragrafie wyniosły **114,10** tys. zł i nie zostały zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2006. W 2005 r. UOKiK nie uzyskał dochodów w analizowanym paragrafie.

W dziale 500 *Handel* w ustawie budżetowej na 2006 r. Urząd nie zaplanował dochodów. Faktycznie zrealizowane dochody wyniosły **5,13** tys. zł. W porównaniu do 2005 r. dochody te były wyższe o **4,9** tys. zł, tj. o **493,3** %.

Największą pozycję dochodów dziale 500 *Handel* stanowiły dochody uzyskane w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów*. Zrealizowane w tym paragrafie dochody wyniosły **4,98** tys. zł i nie były zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2006. W porównaniu do 2005 r. dochody te były wyższe o **3,94** tys. zł, tj. o 478,8 %. Kontrolowana jednostka uzyskała ponadto dochody w § 0920 *Pozostałe odsetki*. Wyniosły one **0,15** tys. zł. i nie były zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2006. Dane dotyczące wykonania planu dochodów w 2006 r. w części 53 - Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zawierają akta kontroli str. 7173-7192.

W wyjaśnieniu z dnia 8 lutego 2007 r. znak DPB-2/0910-1(31)/2007/MG na temat różnic między planem finansowym a wykonaniem dochodów Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdziła: „(...) W 2006 r. w trakcie wykonywania budżetu wystąpiło zwiększone wykonanie dochodów, szczególnie z tytułu kar nakładanych przez Prezesa UOKiK. Dochody z tytułu kar pieniężnych wykazują znaczne wahania. Wewnętrzna analiza danych dotyczących kar - w zakresie kar obecnie prawomocnych, możliwości ich egzekucji oraz prawdopodobieństwa występowania ukaranych podmiotów o rozłożenia na raty lub odroczenie płatności - pozwalała na przyjęcie takich założeń planistycznych. Na fakt braku możliwości precyzyjnego zaplanowania dochodów w tym zakresie w znaczącym stopniu wpływa przede wszystkim możliwość korzystania przez przedsiębiorców z drogi sądowej, co bezpośrednio przekłada się na wydłużenie się poszczególnych spraw nawet o 3 lata oraz uniemożliwia przyjęcie założeń co do rozstrzygnięcia końcowego.

W Urzędzie dokonano analizy ekonomicznej, przedłożonej również Najwyższej Izbie Kontroli, w zakresie szacunku wpływów z tytułu kar pieniężnych - w oparciu o dane dotyczące wpływów z tytułu kar. Przedmiotowa analiza wykazała, że nie jest możliwe wnioskowanie na podstawie

modelu szacowania kar, gdyż nie da się ustalić siły wpływu poszczególnych czynników (stanowiących zmienne opisujące) na ostateczny poziom nałożonej kary, jak również nie jest możliwe wnioskowanie na podstawie dotychczasowych danych empirycznych, gdyż nie zaobserwowano trendu pozwalającego z zadawalającym poziomem prawdopodobieństwa wyznaczyć przyszłe wpływy z tytułu nakładanych kar.

Ponadto, podkreślenia wymaga fakt, iż w momencie opracowywania planów na rok 2006, zachodziły obawy, co do wykonania planu dochodów na 2005 r. Do końca trzeciego kwartału 2005 r. wpłaty z tego tytułu kształtowały się na poziomie znacznie odbiegającym od planu.

Przykładem zaś na nieprzewidywalność działań podejmowanych przez ukarane podmioty jest dokonanie przez PPUP Poczta Polska wpłaty dochodów w łącznej wysokości 4.470.584 zł (wb z 19 stycznia 2006 r.) bez wykorzystania przez PPUP przysługującej przepisami prawa drogi odwoławczej od Decyzji Prezesa UOKiK, co jest praktyką większości ukaranych firm. Wykonanie tej pozycji wyniosło 10.207.972,63 zł i stanowiło 1.020,8 % przewidywanego planu (...)”.

[dowód: akta kontroli str. 7173-7192]

2. Przychody Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w 2006 r. zgodnie z Rb – 31 rocznym sprawozdaniem z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych wyniosły 4.745,6 tys. zł. i były wyższe o 7,27 % (4.730,0 tys. zł) od kwoty planowanej (po zmianach).

Wydatki (koszty) Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu w 2006 r. wyniosły odpowiednio 4.705,6 tys. zł. i były o 0,51 %, niższe (4.730,0 tys. zł) od kwoty planowanej (po zmianach) oraz o 5,9 %, niższe niż wykonanie w 2005 r. (5.000,9 tys. zł). Wpłaty z zysku do budżetu wyniosły odpowiednio 47,4 tys. zł i były niższe o 28,5 %, (18,8 tys. zł) od wpłat zrealizowanych w poprzednim roku.

Wyjaśnienia Dyrektora Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Heleny Szcześniak z dnia 8 lutego 2007 r. znak L.dz.GP - S/091/1/07 oraz z dnia 19 marca 2007 r. znak L.dz.-S/078/19/2007 w sprawie gospodarki finansowej Gospodarstwa Pomocniczego oraz wykonania obowiązku przekazywania przez Gospodarstwo Pomocnicze wpływów z tytułu dochodów z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa zawierają akta kontroli str. nr 7193-7258.

XI. Należności pozostałe do zapłaty

1. Na podstawie Rb-27 rocznego sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych oraz danych przedłożonych przez Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i

Konsumentów – pismo z dnia 6 marca 2007 r., znak DPB - 2/0910-1(44)/2007 należności pozostałe do zapłaty ogółem według stanu na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 42.025,7 tys. zł w tym należności z działu 750 *Administracja publiczna*, rozdziale 75001 *Urzędy, naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*, § 0580 *Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych* 41.965,8 tys. zł oraz w § 0970 *Wpływy z różnych dochodów* 59,9 tys. zł.

W porównaniu do stanu na koniec grudnia 2005 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem były wyższe o 39.658 tys. zł tj. o 1.775 % (2.367,7 tys. zł).

Zaległości netto według stanu na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 2.025,7 tys. zł i były niższe w porównaniu do stanu na koniec grudnia 2005 r. o 342 tys. zł. tj. o 85,6 %.

Największe zaległości na koniec 2006 r. wystąpiły w dziale 750 *Administracja publiczna*, rozdziale 75001 *Urzędy, naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*, § 0580 *Grzywny i inne kary pieniężne od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych* i wyniosły 1.965,8 tys. zł.

Trzy najwyższe tytuły należności dochodów budżetowych Urzędu wg. stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. stanowiły:

- PKP Cargo S.A. Warszawa, decyzja nr DOK 50/2004, kwota należności 40 000 000,00⁸;
- PCK LOKATA Katowice, decyzja nr RKT 58/2004; kwota należności 820 758,00 w tym całą kwotę stanowiły zaległości;
- PIF SKARBIEC Gliwice, decyzja nr RKT 34/2005; kwota należności 344 675,50 w tym zaległości 344 675,50

- Decyzją z dnia 17 czerwca 2004 r. Nr DOK 50/2004 Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 101 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* nałożył na PKP Cargo S.A. z siedzibą w Warszawie karę pieniężną w wysokości 40. 000, 000 zł za naruszenie zakazu określonego w art. 8 ust. 1, w związku z art. 8 ust. 2 pkt 5 i pkt 6 ww. *ustawy*.

- Decyzją z dnia 29 października 2004 r. Nr RKT 58/2004 w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Dyrektor Delegatury UOKiK w Katowicach na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 1 *ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów* nałożył na Polskie Centrum Kapitałowe „LOKATA” Sp. z o.o., ul. Oswobodzenia 1, 40-403 Katowice karę pieniężną w wysokości 820 758 zł co stanowi równowartość 174 000 euro, tj. 500 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu decyzji nr

⁸ Podmiot zwrócił się do UOKiK o rozłożenie kary na raty. W chwili obecnej trwają prace nad rozstrzygnięciem w tej sprawie.

RKT-37/2003 z dnia 29.08.2003 r. wydanej na podstawie art. 23c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poczynając od dnia 17.11.2003 r. do dnia 29.10.2004 r., płatną do budżetu państwa.

- Decyzją z dnia 21 czerwca 2005 r. Nr RKT 34/2005 w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podstawie art. 102 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów Dyrektor Delegatury UOKiK w Katowicach nałożył na Polską Izbę Finansową „Skarbiec” Sp. z o.o., ul. Karolinki 58 w Gliwicach, karę pieniężną w wysokości 344 675,50 PLN tj. 500 euro za każdy dzień zwłoki w wykonaniu punktu I i punktu III decyzji nr RKT-33/2004 z dnia 15.06.2004 r. wydanej na podstawie art. 23c ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, poczynając od dnia 01.09.2004 r. do dnia 16.02.2005 r., płatną do budżetu państwa.

[dowód: akta kontroli str. 7259-7524]

Wyjaśnienie z dnia 21 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Magdaleny Jaworskiej, znak DPB - 7/0910-1(78)/07 w sprawie działań podjętych w 2006 roku w celu wyegzekwowania kar nałożonych wskazanymi decyzjami zawiera dowód: akta kontroli str. 7331-7416.

Długoterminowe należności budżetowe wg stanu na 31 grudnia 2006 r. wyniosły ogółem 44,3 tys. zł). Zgodnie z wyjaśnienie Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 6 marca 2007 r. znak DPB - 2/0910-1(44)/2007 w 2006 r. w UOKiK nie dokonano umorzeń i zaniechań poboru należności budżetu państwa, nie wystąpiły także należności które uległy przedawnieniu.

[dowód: akta kontroli str. 7259-7268]

- W 2006 r. pełniąc obowiązki Dyrektora Delegatury w Warszawie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Postanowieniem z dnia 13 lipca 2006 r. znak RWA- 431-1/06/MZ w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów I. odroczyła do dnia 13 stycznia 2008 r. obowiązek uiszczenia kary pieniężnej w wysokości 18.868,00 zł nałożonej na [...] ⁹ decyzją Prezesa UOKiK nr RWA-39/2004 z dnia 30 grudnia 2004 r. z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 45 ww. ustawy w postępowaniu antymonopolowym o sygn. RWA 53/10/03/SS.

⁹ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej – Dz.U. Nr 112, poz. 1198 ze zm. (zwaną dalej: uodip). Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej.

II. odroczyła do dnia 13 stycznia 2008 r. obowiązek uiszczenia kwoty w wysokości 16.702,61 zł stanowiącej niewiszczonej - do dnia wydania niniejszego postanowienia - część kary pieniężnej w wysokości 18.868,00 zł nałożonej na [...] ¹⁰ decyzją Prezesa UOKiK nr RWA-3 9/2004 z dnia 30 grudnia 2004 r. z tytułu nieudzielenia informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art.45 ww. ustawy w postępowaniu antymonopolowym o sygn. RWA-53/10/03/SS.

2. Zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie w sprawie sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa (Dz.U. Nr 117 poz. 791) z zakresu umorzonych należności oraz odroczenia terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenia płatności całości lub części na raty, udzielonych w trybie określonym rozporządzeniem, sporządzane są informacje zgodnie z wzorem stanowiącym załącznik do rozporządzenia.

W odpowiedzi na pytanie: czy w terminie określonym w § 8 ust. 3 tego ww. rozporządzenia została przekazana Ministrowi Finansów zbiorcza informacja z zakresu umorzonych zaległości oraz odroczenia terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenia płatności na raty?

- Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia z dnia 22 marca 2007 r. znak DPB - 2/0910-1(84)/2007 wyjaśniła: „(...) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie sposobu i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa (Dz. U. Nr 117 poz. 791) zostało uchylone z dniem 29 grudnia 2006 r. (...)”

[dowód: akta kontroli str. 7419-7420]

XII. Realizacja wydatków w części 53

W ustawie budżetowej na rok 2006 ustalono wydatki w części 53 w wysokości 41 400 tys. zł. W ciągu 2006 r. wydatki zostały zwiększone o 1 434 tys. zł do wysokości 42 834 tys. zł, w tym z rezerwy ogólnej – część 81 – o 219 tys. zł i z rezerwy celowej – część 83 – o 1 215 tys. zł (z poz. 32 – o 191 tys. zł, z poz. 31 o 84 tys. zł i z poz. 10 – o 940 tys. zł). Zrealizowane w 2006 r. wydatki w części 53 wyniosły 41 684 tys. zł, tj. 97,3 % budżetu po zmianach (z czego w dziale 500 – Handel zrealizowane wydatki wyniosły 15 769 tys. zł, tj. 99,7 % budżetu po

¹⁰ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej.

zmianach a w dziale 750 – Administracja publiczna zrealizowane wydatki wyniosły 25 915 tys. zł, tj. 95,9 % budżetu po zmianach.) W porównaniu do 2005 r. wydatki w części 53 były niższe o 932 tys. zł, tj. o 2,2 % (z czego w dziale 500 o wydatki były niższe o 1 639 tys. zł a w dziale 750 – wyższe o 707 tys. zł). W stosunku do planu wg ustawy budżetowej wykonanie wydatków w części 53 stanowiło 100,7 % (w tym w dziale 500 – 99,8 % a w dziale 750 – 101,2 %).

Z analizy wykonania wydatków w poszczególnych przedziałach klasyfikacji budżetowej wynika, że w żadnej pozycji nie przekroczono planu wydatków po zmianach.

W strukturze wydatków UOKiK w roku 2006 największą pozycję, wynoszącą 23 460 tys. zł (tj. 56,3 % wydatków ogółem), stanowiły wynagrodzenia wraz z pochodnymi i odpisem na fundusz socjalny. Drugą, co do wielkości, pozycją w wydatkach były zakupy towarów i usług na łączną kwotę 6 536 tys. zł, stanowiącą 15,7 % wydatków ogółem, natomiast trzecią pozycję stanowiły zakupy inwestycyjne w kwocie 1 908 tys. zł, tj. 4,6 % wszystkich wydatków.

[dowód: akta kontroli str. 593-743, 6085-6101, 6889]

Wyjaśniając w jakim celu w październiku 2006 r. UOKiK wnioskował do Ministerstwa Finansów o przyznanie środków z rezerwy ogólnej w kwocie 4 tys. zł na § 4117 (i w konsekwencji dokonano podwyższenia kwoty zaplanowanych wydatków w tym paragrafie z kwoty 16 tys. zł do 20 tys. zł), skoro ostatecznie wydatkowano zaledwie 7 tys. zł, tj. 35,0 % w stosunku do planu po zmianach i zaledwie 43,7 % w stosunku do ustawy budżetowej oraz o przyznanie środków z rezerwy ogólnej w kwocie aż 137 tys. zł na § 4177 (i w konsekwencji dokonano podwyższenia kwoty zaplanowanych wydatków w tym paragrafie z kwoty 115 tys. zł do 252 tys. zł), skoro ostatecznie wydatkowano zaledwie 200 tys. zł, tj. 79,4 % w stosunku do planu po zmianach a także z czego wynika wykorzystanie zaledwie w 48,0 % kwoty planu po zmianach z § 4307, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹¹, że UOKiK w październiku 2006 r., analogicznie jak i w roku 2005, wnioskował do MF (pierwotnie tak jak w roku 2005 do Komitetu Europejskiego Rady Ministrów) o przyznanie środków na działania ECK w oparciu o plan roczny wynikający z umowy dotacji na rok 2006 zawartej pomiędzy Komisją Europejską a UOKiK nr 17.0200100/05/424995. Wystąpienie dotyczyło otrzymania środków na prefinansowanie ostatniej transzy środków pochodzących z Komisji Europejskiej, której płatności dla wszystkich krajów UE dokonywane są po rozliczeniu danego roku. Zgodnie z ww. umową Urząd zabezpieczył w swoim budżecie 30%

¹¹ Pismo nr DPB-2/0910-1(65)/2007 z 16 marca 2007 r.

wartości kontraktu, zaś 70% środków pochodziło z budżetu Komisji Europejskiej (z uwzględnieniem sposobu płatności ostatniej transzy - środki na prefinansowanie ostatniej transzy w wysokości 40% Komisja Europejska zwraca po ostatecznym rozliczeniu umowy, czyli w roku następnym po realizacji projektu, w wysokości odpowiadającej faktycznie poniesionym wydatkom). 40% wydatków, to zgodnie z kontraktem ca. 50 tys. €. Ostatecznie poniesione w roku 2006 na projekt ECK wydatki zamknęły się kwotą 604 332,82 zł (w tym środki UOKiK – 317 870,16 zł i środki z Komisji Europejskiej 286 462,66 zł), tj. kwotą niższą od planowanej. W kwocie wydatkowanej przez UOKiK znajdują się wydatki dotyczące współfinansowania określonego dla Urzędu (30% wartości umowy) jak i części dotyczącej prefinansowania wydatków Komisji Europejskiej (ostatnia transza w wysokości 40% z 70% wartości umowy) przewidzianej do zwrotu, zgodnie z kontraktem, po rozliczeniu całości działań.

W przełożeniu na klasyfikację budżetową (paragrafy) zmniejszone wykonanie wystąpiło w § 4117, § 4177, § 4307. Ponadto w momencie złożenia wniosku (pierwszy wniosek złożono w sierpniu 2006 r. do Pani Ewy Ośnieckiej-Tameckiej – Wiceprzewodniczącej KERM, Sekretarza Stanu w UKiE) do MF wykonanie w ww. paragrafach było zdecydowanie wyższe ponieważ nie wpłynęła jeszcze druga transza z KE. Na podstawie wydatków w tym okresie należało szacować, iż wykonanie zbliżone będzie do zakładanego umową. Stosowna szczegółowa prognoza wydatków przedstawiona została jako załącznik do wniosku o uruchomienie rezerwy celowej i uzyskała akceptację Ministerstwa Finansów.

W odniesieniu do § 4117 informujemy, iż nie można było założyć, iż osoby wykonujące zadania ECK nie zostaną objęte ubezpieczeniem społecznym (składki ZUS).

Ostatecznie oszczędności w wydatkach w paragrafie 4307 wynikały również z przeprowadzonych postępowań przetargowych. Szacunkowy koszt tych postępowań planowany był na 49 892,51 zł. Wydatkowano kwotę 32 702,10 zł, tj. 65,5 % planu, z jednoczesnym zrealizowaniem przewidzianych zadań w całości.

[dowód: akta kontroli str. 6317-6329]

Wyjaśniając w jakim celu decyzją z 23 marca 2006 r. dokonano przesunięcia kwoty 30 tys. zł na § 4172, skoro kwotę tę wykorzystano zaledwie w 3,3 %, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹², że Decyzja Prezesa UOKiK z 23 marca 2006 r. dotycząca § 4172 zakładała wykonanie badania socjologicznego oraz ekspertyzy socjologicznej przez ekspertów będących autorytetami w tematyce właściwej dla kompetencji UOKiK. Na

¹² Pismo nr DPB-2/0910-1(65)/2007 z 16 marca 2007 r.

etapie przygotowawczo – uzgodnieniowym ustalono, że oba te zadania będą wykonywane przez firmy, a nie osoby fizyczne, stąd też wykonanie wydatków wystąpiło ostatecznie w § 4302, a nie jak pierwotnie zakładano w § 4172. Ponieważ był to początek roku nie dokonano zmiany planu, tym bardziej, iż nie było zagrożenia wykonania planu w innych paragrafach. Ponadto nie było możliwości przewidzenia czy nie wystąpi konieczność wykonania dodatkowych (innych) badań i ekspertyz, które zaliczone byłyby do ww. paragrafu, a byłyby niezbędne z punktu widzenia działań Urzędu i potrzeb informacyjnych w zakresie ochrony konsumentów.

[dowód: akta kontroli str. 6317-6329]

Wyjaśniając z czego wynika wykorzystanie z zaplanowanej (po zmianach) kwoty 1 863 tys. zł, zaledwie 1 746 zł, a więc 93,7 % kwoty planu po zmianach, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹³, że w § 4302 wykonanie wydatków w 93,7 % kwoty zaplanowanej wynika ze zwrotu środków uzyskanych z rezerw celowych na zadania związane z Transition Facility. Urząd współfinansował koszty uczestnictwa w szkoleniach. Na etapie tworzenia wniosku nie było możliwości przewidzieć precyzyjnie ile ewentualnie osób uprzednio zgłoszonych na szkolenia zrezygnuje ze zwrotu za dojazd, czy noclegu, mimo wcześniej potwierdzanego zapotrzebowania, Ponadto UOKiK negocjował stawki i bardzo często w ostatniej chwili dostawał upusty na wykonanie usług w ramach projektów TF. Grupa, która w 2006 r. była szkolona w ramach TF to głównie sędziowie, miejscy i powiatowi rzecznicy konsumentów, przedstawiciele konsumenckich organizacji pozarządowych.

[dowód: akta kontroli str. 6319-6329]

Wyjaśniając co spowodowało, że zaplanowane kwoty na podróże służbowe krajowe (§ 4410 i § 4412,) i podróże służbowe zagraniczne (§ 4420 i § 4427) wykorzystane zostały zaledwie odpowiednio w: 81,0 %, 73,3 %, 75,0 % i 75,7 %, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹⁴, że precyzyjne określenie wielkości środków z przeznaczeniem zarówno na delegacje krajowe jak i zagraniczne jest bardzo trudne do zwymiarowania.

Ponadto, w 2006 wiele ze spotkań, w których uczestniczyli pracownicy UOKiK, objętych było częściową lub całkowitą refundacją kosztów (głównie przez organizatora spotkania).

[dowód: akta kontroli str. 6317-6329]

¹³ Pismo nr DPB-2/0910-1(65)/2007 z 16 marca 2007 r.

¹⁴ Pismo nr DPB-2/0910-1(65)/2007 z 16 marca 2007 r.

Wyjaśniając z czego wynika wykonanie planu wydatków po zmianach w 97,3 %, w tym w dziale 750 – Administracja publiczna w 95,9 %, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹⁵, że Urząd przy podejmowaniu decyzji o dokonywaniu wydatków kierował się przede wszystkim zapisami ustawy o finansach publicznych dokonując wydatków w sposób celowy i oszczędny. Wydatkowanie ograniczało się do zakupów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania Urzędu oraz wypełniania obowiązków wynikających z unormowań prawnych dotyczących obowiązków UOKiK.

Kolejną przesłanką „ostrożnego” wydatkowania była uzasadniona chęć przesunięcia w budżecie na rok 2007 środków z paragrafów rzeczowych, przeznaczonych na zakup towarów i usług, do paragrafów płacowych. Wymagało to odpowiedniego przygotowania się już w roku poprzedzającym planowane zmiany. Sytuacja ta znalazła odzwierciedlenie na etapie prac senackich, kiedy wniosek o przesunięcie kwoty 1 mln był przedmiotem prac, jednak nie został ostatecznie przyjęty. Ponadto wykonanie planu wydatków w 97,3% wynika również z faktu realizowania przez Urząd polityki taniego państwa mającej na celu ograniczanie wydatków.

[dowód: akta kontroli str. 6317-6329]

W strukturze zrealizowanych w 2006 r. wydatków ich udział w działach klasyfikacji budżetowej przedstawiał się następująco: w rozdziale 50001 wydatkowano 13 720 tys. zł, co stanowi 32,9 % ogółu wydatków w części 53, w rozdziale 50095 wydatkowano 2 049 tys. zł, co stanowi 4,9 % ogółu wydatków w części 53, w rozdziale 75001 wydatkowano 25 915 tys. zł, co stanowi 62,2 % ogółu wydatków w części 53.

[dowód: akta kontroli str. 6085-6101]

W drugiej połowie 2006 r. w części 53 – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów udzielone zostały zaliczki na realizację zadań w łącznej kwocie 141 960 zł, w tym: zaliczki udzielone przez UOKiK (łączna kwota – 116 630 zł) i zaliczki udzielone przez GIIH (łączna kwota 25 330 zł). W GP UOKiK nie były udzielane zaliczki na realizację zadań

[dowód: akta kontroli str. 6349-6355]

Wydatki majątkowe części 53 w 2006 r. wyniosły ogółem 1 907 tys. zł. i stanowiły 4,57 % planu po zmianach, z czego wydatki GIIH (dział 500) wyniosły 1 010 tys. zł a wydatki działu 750 wyniosły 897 tys. zł.

Plan wydatków inwestycyjnych UOKiK na 2006 r. (§§ 6060, 6062) obejmował wydatki w kwocie 907 tys. zł. Przewidywany zakres rzeczowy zakupów inwestycyjnych w UOKiK przedstawiał się następująco:

¹⁵ Pismo nr DPB-2/0910-1(65)/2007 z 16 marca 2007 r.

§ 6060 – zakupy inwestycyjne – 656 tys. zł, w tym:

1. zakup serwera z szafą paneli krosowych	180 tys. zł,
2. zakup 26 zespołów komputerowych	247 tys. zł,
3. zakup przełączników switch (4 szt.)	34 tys. zł,
4. zakup oprogramowania	60 tys. zł,
5. zakup niszczarki dokumentów (1 szt.)	12 tys. zł,
6. rozbudowa sieci komputerowej	123 tys. zł,

Ad. 1 i 2: Zakup komputerów stacjonarnych, oraz serwera z szafą paneli krosowych, w tym: zakup 26 komputerów z przeznaczeniem na wymianę parku maszynowego w Centrali i Delegaturach UOKiK i zakup 1 serwera z szafą paneli krosowych do centrali Urzędu.

Zakup ww. środków trwałych związany był ze zwiększeniem zatrudnienia w UOKiK w ostatnich latach. Ponadto zakup serwera był niezbędny do wzmocnienia części aplikacyjnej bazy danych SHRiMP (Oracle) do łączności z użytkownikami.

Ad. 3: Zakup Switch'y (4 szt.) był podyktowany potrzebą rozbudowy i modernizacji sieci Urzędu.

Ad. 4: Zakup oprogramowania, w tym: oprogramowanie Notes klient 50 sztuk – 25 tys. zł, oprogramowanie – baza danych, do rejestrowania zgłoszeń awarii sprzętu i oprogramowania (Helpdesk) – 35 tys. zł.

Ad. 5: Zakup niszczarki dokumentów. Plan przewidywał zakup do centrali Urzędu niszczarki przystosowanej do niszczenia płyt CD i dyskietek (w 2 i 3 stopniu bezpieczeństwa).

Ad. 6. Zakup urządzeń do łączności światłowodowej między węzłami sieci komputerowej na poszczególnych piętrach związany był ze zwiększeniem w ostatnich latach zatrudnienia w Urzędzie i miał na celu poprawienie efektywności pracy systemów informatycznych.

§ 6062 – zakupy inwestycyjne (współfinansowanie PHARE) – 251 tys. zł, w tym:

zakup drukarek	142 tys. zł
stworzenie bazy danych skarg konsumenckich	109 tys. zł
z tego: PHARE 2003 – zakup drukarek – współfinansowanie	142 tys. zł,
PHARE 2003 – baza danych "skargi" – współfinansowanie	109 tys. zł.

Obydwa działania były realizowane przez UOKiK w ramach Projektu PHARE 2003 – Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów. Do przeliczeń przyjęto kurs 1 EURO – 4,0468 PLN. Stosowne procedury przetargowe zostały zakończone w terminie określonym dla I części Phare 2003 tj. do dnia 30 listopada 2005 r., a tym samym obie umowy zostały podpisane.

Ad. 1: Kontrakt na dostawę drukarek dla rzeczników konsumentów, sądów polubownych, konsumenckich organizacji pozarządowych, IH oraz UOKiK (I część kontraktu zrealizowana w latach 2004/2005) został podpisany w dniu 27 października 2005 r. łączna wartość netto: 103 161,40 EURO, w tym polskie współfinansowanie netto 26 153,58 EURO (25,3521%) oraz VAT od części polskiej kontraktu + 10% na różnice kursowe. Ogółem współfinansowanie: 35 098,11 € tj. 142 035,03 PLN (w zaokrągleniu 142 tys. zł).

Ad. 2: Kontrakt na stworzenie bazy danych skarg konsumenckich został podpisany w dniu 30 listopada 2005 r., łączna wartość netto 160 242,72 EURO, w tym polskie współfinansowanie netto 20 030,34 EURO (12,50%) oraz VAT od części polskiej kontraktu + 10% na różnice kursowe. Ogółem współfinansowanie: 26 880,71 € tj. 108 780,86 PLN (w zaokrągleniu 109 tys. zł).

Realizacja wydatków majątkowych w 2006 r. wyniosła:

§ 6060 – 654 602,46 zł,

§ 6062 – 242 721,46 zł,

W zakresie § 6060 plan rzeczowy wykonano w następujący sposób:

Zakup sprzętu komputerowego, w tym rozbudowa sieci	437 206,26 zł,
--	----------------

Zakup oprogramowania	151 158,00 zł,
----------------------	----------------

Zakupy inne	66 238,20 zł,
-------------	---------------

w tym: niszczarki, klimatyzatory, czytnik DENSO, karta do centrali telefonicznej.

W zakresie § 6062 zrealizowano plan rzeczowy w 100 %. Różnice co do wysokości kwoty planowanej i wykonanej wynikają z różnic kursowych. W planie na 2006 r. przyjęto kurs przeliczeniowy euro do złotówki w wysokości 1 EURO – 4,0468 PLN. Realizacja zadań nastąpiła o kursie bieżącym obowiązującym w terminach płatności.

W trakcie roku budżetowego 2006 nie dokonywano zmian w planie inwestycyjnym.

[dowód: akta kontroli str. 6103-6147]

Pan Bogumił Ciaś Zastępca Głównego Inspektora IH wyjaśnił, że plan zakupów inwestycyjnych przy opracowaniu projektu budżetu na 2006r. wynosił 1 100 000 zł i przeznaczony był na :

- zakup sprzętu laboratoryjnego	- 965 tys. zł
- zakup sprzętu powielającego	- 45 tys. zł
- zakup samochodu osobowego	- 90 tys. zł

Po autopoprawce do projektu ustawy budżetowej na rok 2006 zmniejszono plan zakupów inwestycyjnych o kwotę 90 tys. zł zarezerwowaną na zakup samochodu osobowego.

Plan po zmianie wynosił 1 010 tys. zł i przeznaczony był na:

- zakup sprzętu laboratoryjnego	- 965 tys. zł
- zakup sprzętu powielającego	- 20 tys. zł
- zakup sprzętu komputerowego	- 25 tys. zł

Zmiana planu w zakupie sprzętu powielającego nastąpiła w związku z zakupem części kopiarek w ostatnich miesiącach 2005 roku oraz wynikłą pilną potrzebą usprawnienia zarządzania siecią informatyczną.

Po rozstrzygnięciu wszystkich postępowań na zakup sprzętu i wyposażenia laboratoryjnego powstały oszczędności finansowe wynikające z faktu zakupu tego sprzętu w niższych cenach niż wstępnie planowano. W związku z powyższym oraz faktem zmiany siedziby Głównego Inspektoratu, a co zatem idzie koniecznością zapewnienia podłączenia instytucji do sieci internetowej, pod koniec roku 2006 został zakupiony niezbędny sprzęt sieciowy (koncentrator zabezpieczający tzw. „frewall”) oraz napęd taśmowy do archiwizacji danych. Ponadto na potrzeby redagowania Biuletynu Inspekcji handlowej zakupiono oprogramowanie do obróbki grafiki.

[dowód: akta kontroli str. 6359-6363]

W 2006 r. zrealizowano wydatki budżetowe przeniesione w 2005 r. do realizacji na 2006 r. w 100%. Kwota umieszczona w załączniku nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z 13 grudnia 2005 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2005 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego¹⁶ wyniosła 500 tys. zł.

W lutym 2006 r. Urząd przekazał środki, po otrzymaniu not obciążeniowych dotyczących realizowanych projektów, na konto Fundacji „Fundusz Współpracy” - Jednostki Finansująco - Kontraktującej (dalej JFK):

- nota 2/JFK/UOKiK/2006 projekt PL2003/004-379.01.10 *Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów w odniesieniu do zamówienia na szkolenia oraz specjalistyczne doradztwo (ekspertyzy i publikacje) w obszarze handlu elektronicznego* – 120 129,92 zł (30 819,93 €),
- nota 4/JFK/UOKiK/2006 projekt PL2003/004-379.01.10 *Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów w części dotyczącej zamówienia na zorganizowanie i przeprowadzenie ogólnopolskiej kampanii PR (edukacyjno – informacyjnej) mającej na celu podniesienie świadomości młodych konsumentów oraz realizację programów telewizyjnych* 379 870,08 zł (97 330,21 €)

¹⁶ (Dz. U. Nr 245, poz. 2082 oraz Nr 265, poz. 2229)

W UOKiK środki przeniesione do realizacji z 2005 r. na 2006 r. ewidencjonowano na wyodrębnionym koncie księgowym 130-4-000-0 (otrzymane środki) i 130-4-430-2 (wydatki na zakup usług pozostałych –TF).

Środki przeniesione do realizacji w 2006 r. zostały wykorzystane w 100%.

[dowód: akta kontroli str. 6103-6147]

Do niewygaszenia z upływem 2006 r. Urząd zgłosił, z przeznaczeniem na współfinansowanie projektów Transition Facility 2004 i 2005, środki w kwocie 581 000,- zł. (zgodnie z art. 157, ust. 2, pkt 2 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

[dowód: akta kontroli str. 6003-6011, 6201-6209]

XIII. Zamówienia publiczne

UOKiK (Centrala i Delegatury Urzędu): Z dniem 1 stycznia 2005 r. weszło w życie Zarządzenie nr 16/04 Dyrektora Generalnego z dnia 23 grudnia 2004 r. w *sprawie ustalenia niektórych procedur kontroli finansowej i oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków*. W załączniku nr 1 do Zarządzenia zawarto instrukcję – tryb postępowania w zakresie dokonywania wydatków ze środków publicznych i udzielania zamówień publicznych. W załączniku nr 1 do Instrukcji zawarto wzór wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (stosowanego przy zawieraniu wszelkich umów, nawet jeżeli nie stosuje się przepisów *upzp*). W załączniku nr 2 do Instrukcji zawarto regulamin pracy komisji przetargowej.

Zarządzeniem Dyrektora Generalnego nr 1/2006 z 2 stycznia 2006 r. zmieniono m.in. załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 16/04 z 23 grudnia 2004 r. w ten sposób, że wprowadzono nowy wzór wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zarządzeniami nr 9/2006 z 21 marca 2006 r. i nr 13/2006 z 25 maja 2006r. Dyrektora Generalnego UOKiK dokonywano m.in. kolejnych zmian tego wzoru w związku ze zmianami średniego kursu złotego w stosunku do euro.

[dowód: akta kontroli str. 861-929]

W 2006 r. UOKiK przeprowadził 50 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, z czego: 32 postępowania trybie przetargu nieograniczonego (w tym 5 postępowań unieważniono) i 18 postępowań w trybie z wolnej ręki.

[dowód: akta kontroli str. 1057-1071]

Gospodarstwo Pomocnicze UOKiK: Zarządzenie nr 6/2003 Dyrektora GP UOKiK z 4 lipca 2003 r. w *sprawie ustalenia niektórych procedur kontroli finansowej, oceny celowości*

zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków opłacanych ze środków publicznych zostało zmienione zarządzeniem nr 5/2004 z 18 marca 2004 r., którym jednocześnie wprowadzono tekst jednolity uwzględniający te zmiany. W załączniku nr 1 do Zarządzenia zawarto instrukcję w sprawie zasad i trybu postępowania komórek organizacyjnych GP UOKiK w zakresie udzielania zamówień publicznych. W załączniku nr 1 do Instrukcji zawarto wzór wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego. W załączniku nr 2 do Instrukcji zawarto wzór decyzji Dyrektora GP UOKiK w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Zarządzeniem nr 3/2005 Dyrektora GP UOKiK z 1 sierpnia 2005 r. uchylono w całości powyższą Instrukcję i wprowadzono instrukcję w sprawie zasad i trybu postępowania komórek organizacyjnych GP UOKiK w zakresie udzielania zamówień publicznych stanowiącą załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 3/2005. W załączniku nr 1 do Instrukcji zawarto wzór wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego. W załączniku nr 2 do Instrukcji zawarto wzór decyzji Dyrektora GP UOKiK w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.

Decyzją Dyrektora GP UOKiK nr 7/2005 z 1 sierpnia 2005 r. powołana została komisja stała do przeprowadzania postępowań o udzielanie zamówień publicznych. Zarządzeniami Dyrektora GP UOKiK nr 2/2006 z 1 kwietnia 2006 r. i nr 3/2006 z 1 czerwca 2006 r. wprowadzono zmiany do zarządzeń Dyrektora GP UOKiK nr 5/2004 z 18 marca 2004 r. i nr 3/2005 z 1 sierpnia 2005 r. Zmiany te związane były ze zmianami *upzp* i *uofp*. Decyzjami Dyrektora GP UOKiK nr 1/2006 z 4 maja 2006 r., nr 2/2006 z 2 czerwca 2006 r. i nr 3/2006 z 1 grudnia 2006 r. dokonano zmian w składzie komisji stałej do przeprowadzania postępowań o udzielanie zamówień publicznych i zmiany decyzji nr 7/2005 z 1 sierpnia 2005 r.

[dowód: akta kontroli str. 931-999]

W 2006 r. GP UOKiK przeprowadziło 17 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, z czego: 10 postępowań trybie przetargu nieograniczonego i 7 postępowań w trybie z wolnej ręki.

[dowód: akta kontroli str. 1073-1083]

GIIH: Zarządzeniem nr 18/05 z 14 października 2005 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej powołał Stałą Komisję Przetargową GIIH. Organizację, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków Komisji określa Procedura Pracy tej Komisji stanowiąca załącznik do zarządzenia. Zarządzeniem nr 07/06 z 16 maja 2006 r. Główny Inspektor IH wprowadził wzór wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Zarządzeniem nr 3

z 16 stycznia 2006 r. Główny Inspektor IH wprowadził procedury wewnętrznej kontroli finansowej w GIIH. Zarządzeniem nr 17 z 14 listopada 2006 r. Główny Inspektor IH wprowadził procedury kontroli finansowej w GIIH.

[dowód: akta kontroli str. 1001-1055, 6013-6021]

Wyjaśniając, dlaczego nie wprowadzono procedur określających tryb postępowania w zakresie dokonywania wydatków ze środków publicznych i udzielania zamówień publicznych, skoro stosowanie tych procedur jest jednym z elementów kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych, Pan Kazimierz Stanisław Nowak Główny Inspektor IH wyjaśnił¹⁷, że procedury te regulują zarządzenie nr 18/05 z 14 października 2005 r. w sprawie powołania Stałej Komisji Przetargowej GIIH oraz zarządzenie nr 07/06 z 16 maja 2006 r. w sprawie wprowadzenia wzoru wniosku o wszczęcie postępowania o udzielenia zamówienia publicznego. Ponadto Pan Kazimierz Nowak stwierdził, że w zakresie procedur kontroli finansowej obowiązuje zarządzenie nr 17 z 14 listopada 2006 r. a zarządzeniem nr 3/07 z 1 marca 2007 r. utworzono stanowisko ds. zamówień publicznych, które będzie się całościowo zajmowało problematyką zamówień publicznych. Pan Nowak wyjaśnił, że w GIIH zostanie sporządzona procedura wydatkowania środków publicznych i udzielania zamówień publicznych z uwzględnieniem zadań nowopowstałej komórki organizacyjnej.

[dowód: akta kontroli str. 6013-6043]

Wyjaśniając dlaczego istnieją równoległe: zarządzenie Głównego Inspektora IH nr 3 z 16 stycznia 2006 r., którym wprowadzone zostały procedury wewnętrznej kontroli finansowej w GIIH, oraz zarządzenie Głównego Inspektora IH nr 17 z 14 listopada 2006 r., którym wprowadzone zostały procedury kontroli finansowej w GIIH, Pan Bogumił Ciaś Z-ca Głównego Inspektora IH stwierdził¹⁸, że Główny Inspektor IH wydał nowe zarządzenie nie uchylając zarządzenia nr 3 z 16 stycznia 2006 r. przez przeoczenie.

[dowód: akta kontroli str. 6213, 6227]

Wyjaśniając jakie działania zostały podjęte w ramach sprawowanego nadzoru nad GIIH w powyższych kwestiach, tzn. równoległym istnieniu zarządzeń Głównego Inspektora IH nr 3 z 16 stycznia 2006 r. i nr 17 z 14 listopada 2006 r., oraz w kwestii nie wprowadzenia obowiązujących w 2006 r. procedur określających tryb postępowania w zakresie dokonywania wydatków ze środków publicznych i udzielania zamówień publicznych, Pani

¹⁷ Pismo nr BGI/ZP-070-2/07 z 9 marca 2007 r.

¹⁸ Pismo nr BGI/ZP-070-4/07 z 15 marca 2007 r.

Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła¹⁹, że Prezes UOKiK sprawując nadzór określony w art. 153 *uofp*, nie może przejmować obowiązków ustawowo przypisanych GIIH w zakresie wewnętrznej działalności GIIH. Działalność ta jest natomiast na bieżąco nadzorowana, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W przypadku regulacji wewnętrznych dotyczących funkcjonowania GIIH wydawanych przez Głównego Inspektora w ramach swoich kompetencji, jako organu kierującego IH, nadzór UOKiK jest sprawowany m.in. poprzez okresowe kontrole, stałe badanie sprawozdań i ewentualne żądanie wyjaśnień w odniesieniu do konkretnych spraw. Pani Jaworska wyjaśniła, że wymienione wyżej wewnętrzne regulacje GIIH zostały wydane już po przeprowadzeniu ostatniej kontroli Urzędu (która zakończyła się wydaniem szeregu rekomendacji oraz zgłoszeniem do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych), jednakże należy wskazać, iż wszystkie akty były i będą przedmiotem analizy w ramach zaplanowanej kontroli rozpoczynającej się w kwietniu 2007 r. Pani Dyrektor poinformowała ponadto, że zwróciła się do Głównego Inspektora IH z poleceniem każdorazowego wnikliwego sprawdzania wszystkich regulacji wewnętrznych przez radcę prawnego oraz podpisywania ich dopiero po ich zaparafowaniu przez opiniującego radcę a także poinformowaniu o sposobie usunięcia wskazanych przez NIK uchybień.

[dowód: akta kontroli str. 6381-6387]

Pismem z 22 marca 2007 r. Główny Inspektor IH poinformował Panią Magdalenę Jaworską, iż zarządzeniem nr 7 z 16 marca 2007 r. dodano w zarządzeniu nr 17 z 14 listopada 2006 r. przepis uchylający zarządzenie nr 3 z dnia 16 stycznia 2006 r. Ponadto, Pan Nowak stwierdził, że wydał dyspozycję aby przestrzegano wymogu przedstawiania wszystkich projektów aktów prawa wewnętrznego Dyrektorowi Biura Prawnego i Ochrony Konsumentów w celu akceptacji i opatrzenia stosowną parafą. Ponadto zadanie niezwłocznego opracowania projektu procedury wydatkowania środków publicznych zostało powierzone do realizacji Stanowisku ds. zamówień publicznych.

[dowód: akta kontroli str. 6389]

W 2006 r. GIIH przeprowadził 15 postępowań o udzielenie zamówień publicznych, z czego: 12 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego (w tym 5 postępowań unieważniono), 2 postępowania w trybie z wolnej ręki i 1 postępowanie w trybie zapytania o cenę

[dowód: akta kontroli str. 1085-1091]

¹⁹ Pismo nr DPB-9/0910-1(82)/2007 z 22 marca 2007 r.

Analizując największe kwotowo wydatki poniesione w dziale 750 (rozdział 75001 i rozdział 75097) kontroli poddano:

5 największych kwotowo wydatków z § 4210 (rozdział 75001) na łączną kwotę 401 tys., tj. 47,5 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 5469-5883]

1 największy kwotowo wydatek z § 4270 (rozdział 75001) na kwotę 26 tys. zł, tj. 31,25 % wszystkich wydatków w tym paragrafie i 4 największe kwotowo wydatki z § 4270 (rozdział 75097) na kwotę 571 tys. zł, tj. 61,9 % wszystkich kosztów wykazanych w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 4955-4969, 2787-3347]

3 największe kwotowo wydatki z § 4300 (rozdział 75001) na kwotę 963 tys. zł, tj. 24,1 % wszystkich wydatków w tym paragrafie i 2 największe kwotowo wydatki z § 4300 (rozdział 75097) na kwotę 338 tys. zł, tj. 37,3 % wszystkich kosztów wykazanych w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 4781- 4953, 3349-3653]

2 największe kwotowo wydatki z § 4427 (rozdział 75001) na łączną kwotę 402 tys. zł, tj. 99 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 4955-5104]

5 największych kwotowo wydatków z § 4430 (rozdział 75001) na łączną kwotę 163 tys. zł, tj. 85,8 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 5885-5957]

5 największych kwotowo wydatków z § 4550 (rozdział 75001) na łączną kwotę 63 tys. zł, tj. 25,3 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 4583-4777]

5 największych kwotowo wydatków z § 6060 (rozdział 75001) na łączną kwotę 642 tys. zł, tj. 98 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 5105-5468]

Na fakturze wystawionej przez S&T Services Polska Sp. z o.o. w ramach Umowy nr WZPA/44/06 z 16 marca 2006 r. brak jest informacji i wskazania z jakiego paragrafu zatwierdzono kwotę 151 158 zł do wypłaty. Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniając powyższe stwierdziła²⁰, że na fakturze tej zamieszczona dekreteacja jednoznacznie wskazuje zarówno na sposób zaklasyfikowania wydatku jak i źródło jego finansowania. Konto 080 służy do rozliczenia kosztów dotyczących m.in. zakupu gotowych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych finansowanych ze środków na

²⁰ Pismo nr DPB-2/0910-1(64)/2007 z 15 marca 2007 r.

inwestycje. Sytuacja braku wpisania paragrafu klasyfikacji budżetowej jest incydentalna i powstała w wyniku niedopatrzenia pracownika dekretującego dokumenty, spowodowanego bardzo dużą ilością obowiązków do wykonania. Poprawiając istniejący na fakturze zapis nie dopełnił obowiązku wpisania paragrafu 6060 podając pełny dekret księgowy właściwy dla danej operacji. Dokument został już uzupełniony a pracownik pouczony o obowiązkach wynikających z zajmowanego stanowiska.

[dowód: akta kontroli str. 5119-5121, 6211-6225]

Na fakturze wystawionej przez pana [...] ²¹ (GLOBAL Zakład Ogólnobudowlany z siedzibą w Gdańsku) w ramach Umowy nr WZPA/100/06 z 21 listopada 2006 r. za wykonanie robót budowlanych w siedzibie Delegatury UOKiK w Gdańsku, brak jest informacji i wskazania z jakiego paragrafu zatwierdzono kwotę 25 749,95 zł do wypłaty. Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniając powyższe stwierdziła ²², że powyższa faktura została rozliczona w Rozliczeniu Akredytywy GD/016 Delegatury UOKiK w Gdańsku. Akredytywa jest sporządzana przez pracownika Delegatury UOKiK odpowiedzialnego za rozliczenia finansowe w formie arkusza rozliczeniowego, stanowiącego *de facto* Raport kasowo – bankowy, zawierający w swym układzie zarówno poszczególne pozycje jak i dookreślenie paragrafu klasyfikacji budżetowej. W Urzędzie przyjęto system rozliczania Akredytyw budżetowych za pomocą dokumentu zbiorczego tj. Polecenia Księgowania. Na podstawie dokumentów źródłowych, w tym rachunków i faktur, umieszczonych w rozliczeniu, pracownik WFK, dokonując kontroli poprawności rozliczenia, sprawdza również klasyfikację paragrafową. Ww. faktura została poprawnie umieszczona (zakwalifikowana) w arkuszu rozliczeniowym i poprawnie zaksięgowana na PK.

[dowód: akta kontroli str. 6331-6343]

Umowy nr WZPA/100/06 z 21 listopada 2006 r. i nr WZPA/97/06 z 30 października 2006 r. zawarte w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego zostały podpisane, pomimo braku w pierwszej z nich informacji, kto ze strony Wykonawcy jest osobą wyznaczoną do podpisania protokołu odbioru prac a w drugiej – kto ze strony Wykonawcy jest osobą wyznaczoną do kontaktów z Zamawiającym i do podpisania protokołu przekazania-odbioru. Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniając powyższe stwierdziła ²³, że sporządzając umowy pracownicy WZPA, każdorazowo zwracają się do Wykonawców o wskazanie informacji, na temat osób upoważnionych do podpisania

²¹ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej.

²² Pismo nr DPB-4/0910-1(76)/2007 z 20 marca 2007 r.

²³ Pismo nr DPB-4/0910-1(76)/2007 z 20 marca 2007 r.

protokołu odbioru prac z ich strony. W poruszonych dwóch przypadkach, Wykonawcy w chwili przygotowywania umowy do podpisu nie dysponowali wiedzą, kto będzie upoważniony do odbioru prac. Pani Dyrektor wyjaśniła również, że protokół odbioru do Umowy WZPA/100/06 podpisał właściciel firmy Pan [...] ²⁴, natomiast protokół odbioru do Umowy WZPA/97/06 podpisał Pan [...] ²⁵ Dyrektor ds. Realizacji Kontraktów BIW Koncept, czyli osoba odpowiedzialna w firmie za realizację zawartych umów. Pani Jaworska stwierdziła ponadto, że pracownicy WZPA zostali stosownie pouczeni o konieczności wypełniania wszystkich informacji niezbędnych do podpisania umowy, w każdym przypadku, niezależnie od nawet umotywowanych próśb zgłaszanych przez Wykonawców.

[dowód: akta kontroli str. 6331-6343]

Umowa nr WZPA/25/06 z 17 stycznia 2006 r. zawarta na kompleksową obsługę w zakresie tłumaczeń językowych została podpisana, pomimo braku w § 2 ust. 6 informacji, kto ze strony Wykonawcy jest wyznaczony do kontaktów z Zamawiającym a w § 8 ust. 3 brakowało informacji dot. nr rachunku, na który Zamawiający miał przysyłać Wykonawcy wynagrodzenie. Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniając powyższe stwierdziła ²⁶, że sporządzając umowy pracownicy WZPA, każdorazowo zwracają się do Wykonawców o wskazanie informacji, niezbędnych do przygotowania. Fakt nie wpisania numeru konta Wykonawcy, wynika z informacji jakie przekazano pracownikom WZPA telefonicznie, iż Wykonawca był na etapie zmiany nr rachunku i nie był w stanie poinformować Urzędu, na jakie konto należy przekazywać środki za wykonane usługi. Ponadto poinformowano, iż nr rachunku bankowego każdorazowo umieszczany będzie na fakturze VAT, co miało miejsce. Pracownicy WZPA zostali stosownie pouczeni o konieczności wypełniania wszystkich informacji niezbędnych do podpisania umowy, w każdym przypadku, niezależnie od nawet umotywowanych próśb zgłaszanych przez Wykonawców.

[dowód: akta kontroli str. 6331-6343]

Umowa nr WZPA/25/06 z 17 stycznia 2006 r. podpisana została ze strony UOKiK przez Panie M. Jaworską i M. Przymus Głównego Księgowego Resortu, mimo, iż we wstępie Umowy zapisano, że UOKiK reprezentowany jest przez Panią Małgorzatę Przymus Głównego Księgowego Resortu i Pana Adama Żołnowskiego Dyrektora Generalnego Urzędu.

²⁴ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej.

²⁵ Wyłączono dane osobowe. Tajemnica ustawowo chroniona na podstawie art. 5 ust. 2 uodip. Wyłączenie dokonane przez NIK w interesie osoby fizycznej.

²⁶ Pismo nr DPB-4/0910-1(76)/2007 z 20 marca 2007 r.

Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniając powyższe stwierdziła²⁷, że Umowa została podpisana przez ww. osoby z uwagi na fakt, iż Pan Adam Żołnowski ówczesny Dyrektor Generalny Urzędu był nieobecny (nieobecność w dniach 9 – 20 stycznia 2006 r.). Pani Magdalena Jaworska podpisała ww. umowę jako Zastępująca Dyrektora Generalnego Urzędu. Fakt podpisania umowy przez Panią Magdalenę Jaworską, bez stosownej zmiany we wstępie umowy jest dopuszczalny w przypadku, gdy umowa podpisywana jest w imieniu osoby wskazanej we wstępie umowy.

[dowód: akta kontroli str. 6331-6343]

We wniosku (nr 5/PN/ST/06) o wszczęcie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na remont pomieszczeń biurowych i korytarza na III piętrze w budynku przy pl. Powstańców Warszawy 1 w Warszawie z 11 kwietnia 2006 r. wartość zamówienia oszacowano na 93 343,01 euro (392 124,67 zł). W pkt 9 tego wniosku zapisano, że zamówienie będzie realizowane zgodnie z art. 4 pkt 8 ustawy z 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych. Wyjaśniając dlaczego wniosek z takim zapisem został zaakceptowany skoro przywołany artykuł, na podstawie którego zamówienie miało być realizowane stanowi, że ustawy nie stosuje się do zamówień i konkursów, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 6 000 euro, Pani Helena Szcześniak Dyrektor GP UOKiK stwierdziła²⁸, że w powołanym wyżej wniosku, w punkcie 6 zawarta jest propozycja trybu udzielenia zamówienia w brzmieniu: „Przetarg nieograniczony o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60 000 Euro.” Pani Dyrektor podniosła, że podpisując wniosek zatwierdziła ten tryb udzielenia zamówienia i w tym trybie zostało przeprowadzone całe postępowanie, oraz że przeoczyła popełnioną przez pracownika omyłkę w zapisie wskazującym numery przepisów ustawy na drugiej stronie wniosku.

[dowód: akta kontroli str. 6191-6199]

Wniosek z 22 marca 2006 r. o wszczęcie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na remont korytarza I piętra, pomieszczenia piwnicznego oraz wykonanie otworów przejściowych pomiędzy pokojami biurowymi – w budynku przy pl. Powstańców Warszawy 1 w Warszawie (postępowanie nr 4/PN/ST/06) został zaakceptowany przez Panią Helenę Szcześniak Dyrektora GP UOKiK, mimo że w pkt 6 tego wniosku jako tryb udzielenia zamówienia zaproponowano przetarg nieograniczony o wartości przekraczającej wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60 000 euro, podczas gdy w pkt 3 tego wniosku określono

²⁷ Pismo nr DPB-4/0910-1(76)/2007 z 20 marca 2007 r.

²⁸ Pismo nr GP-ST/078/17/07 z 9 marca 2007 r.

wartość zamówienia na kwotę 37 134,90 euro. Ponadto, w dokumentach dotyczących tego postępowania, tj.: w SIWZ, w ogłoszeniach o przetargu, w protokołach postępowania o udzielenie zamówienia (druk ZP-1 i ZP-1/PN), w zatwierdzonej przez Panią Dyrektor propozycji wyboru oferty z 30 maja 2006 r., w prowadzonej z oferentami korespondencji oraz w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia zamieszczano informację, że wartość zamówienia przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60 000 euro, mimo że faktycznie oszacowano i zaakceptowano tę wartość na kwotę znacznie poniżej kwoty 60 000 euro. Pani Helena Szcześniak wyjaśniła²⁹, że postępowanie to przygotowywane było równocześnie z postępowaniem o udzielenie zamówienia na remont pomieszczeń biurowych i korytarza III piętra. Przedmiot zamówienia obu zamówień jest identyczny, a łączna ich wartość przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 60 000 euro. Pani Dyrektor stwierdziła, że podjęła decyzję o przeprowadzeniu obu przetargów w trybie przetargu nieograniczonego, gdyż art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych stanowi, że „Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy dzielić zamówienia...”. W omawianym przypadku obu przetargów udzielenie zamówienia w dwu częściach było konieczne ze względu na fakt, iż remont III piętra był wykonywany dla najemcy. Zamówienie zostało udzielone w częściach i bez omijania przepisów ustawy.

[dowód: akta kontroli str. 6191-6199]

Pani Dyrektor Helena Szcześniak zaakceptowała wybór oferty nr 1 w sprawie udzielenia zamówienia publicznego na konserwację stałą instalacji elektrycznej, ciepłej i zimnej wody, centralnego ogrzewania wraz z urządzeniami oraz kanalizacji w budynku przy pl. Powstańców Warszawy 1 w Warszawie (sprawa nr 6/PN/ST/06), pomimo tego że w informacji o spełnianiu przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego (druk ZP-14) zapisano, że oferent nie spełnia warunku posiadania sprzętu i narzędzi własnych niezbędnych do realizacji zamówienia. Pani Dyrektor wyjaśniając tę kwestię stwierdziła³⁰, że obie złożone w postępowaniu oferty zawierały wszystkie wymagane dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału wykonawców w postępowaniu, natomiast w druku ZP-14 w wierszu: „Posiadają sprzęt i narzędzia własne niezbędne do realizacji zamówienia”, wypełnionym i podpisanym przez pracownika - została popełniona omyłka.

[dowód: akta kontroli str. 6191-6199]

²⁹ Pismo nr GP-ST/078/17/07 z 9 marca 2007 r.

³⁰ Pismo nr GP-ST/078/17/07 z 9 marca 2007 r.

W postępowaniach w sprawie udzielenia zamówienia publicznego (m.in. nr: 5/PN/ST/06, 4/PN/ST/06, 10/PN/ST/06, 11/PN/ST/05, 3/PN/ST/06) ocena punktowa w ramach przyjętych kryteriów dokonywana była zgodnie z określonym w SIWZ wzorem. Wyjaśniając na czym polegała indywidualna ocena dopuszczonych do postępowania ofert przez członków komisji przetargowej, skoro ocena punktowa w ramach przyjętych kryteriów mogła zostać dokonana przez każdego oceniającego tylko zgodnie z określonym wzorem, z którego wynikało, że podstawiając do niego dane z ofert – oceny każdego z członków komisji były i musiały być identyczne, Pani Dyrektor Helena Szczesniak stwierdziła³¹, że każdy z członków komisji przetargowej ma obowiązek samodzielnie i indywidualnie sprawdzić każdą z ofert pod względem jej kompletności oraz ocenić na podstawie kryteriów i ich znaczenia określonych w SIWZ. W toku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamawiający ma m.in. obowiązek stosowania zasady uczciwej konkurencji, a zatem ocena ofert powinna być dokonywana z uwzględnieniem tych samych kryteriów, a sposób oceny ofert powinien być tak skonstruowany, aby maksymalnie ograniczał subiektywne odczucia. Dlatego kryteria powinny być przeliczalne, pozwalające na sporządzenie zestawienia kolejności ofert wg uzyskanej liczby punktów, ustalonej na podstawie sumy punktów za poszczególne oceny częściowe pomnożone przez wagę każdego punktu. Po dokonaniu indywidualnej oceny ofert członkowie komisji spotykają się i sporządzają załącznik do sprawozdania z postępowania ZP-18 „Streszczenie oceny i porównanie złożonych ofert”. Dokonywanie przez członków komisji indywidualnej oceny eliminuje ryzyko błędnego wyliczenia oceny.

[dowód: akta kontroli str. 6191-6199]

W postępowaniu nr 3/PN/ST/06 w SIWZ nie wskazano osób uprawnionych do porozumiewania się z wykonawcami, mimo że zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 11 ustawy z 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych dokument ten powinien zawierać takie informacje. Pani Dyrektor Helena Szczesniak wyjaśniając powyższe stwierdziła³², że pracownik przygotowujący SIWZ nie umieścił nazwiska osób/osoby uprawnionej do kontaktu z wykonawcami przez zapomnienie.

[dowód: akta kontroli str. 6191-6199]

Analizując największe kwotowo wydatki poniesione w dziale 500 kontroli poddano:

6 największych kwotowo wydatków z § 4210 na łączną kwotę 116 tys. zł, tj. 12,2 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

³¹ Pismo nr GP-ST/078/17/07 z 9 marca 2007 r.

³² Pismo nr GP-ST/078/17/07 z 9 marca 2007 r.

[dowód: akta kontroli str. 1093-1107, 3789-4206]

5 największych kwotowo wydatków z § 4550 na łączną kwotę 43 tys. zł, tj. 17,0 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 1109-1118]

5 największych kwotowo wydatków z § 4270 na łączną kwotę 120 tys. zł, tj. 47,4 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 1119-1166]

6 największych kwotowo wydatków z § 4300 na łączną kwotę 2 785 tys. zł, tj. 65,7 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 1167-1784]

12 wydatków z § 6060 na łączną kwotę 814 tys. zł, tj. 80,6 % wszystkich wydatków w tym paragrafie;

[dowód: akta kontroli str. 1785-2785, 3655-3787]

Na posiedzeniu Komisji Przetargowej w dniu 16 listopada 2006 r. dotyczącym postępowań nr BGI/IA-270-12/06 i nr BGI/IA-270-13/06 nie była obecna Pani Jadwiga Gonerka, a na posiedzeniu Komisji Przetargowej w dniu 11 września 2006 r. (postępowanie nr BGI/IA-270-09/06) nie był obecny Pan Jerzy Wall. W protokołach z tych posiedzeń nie zawarto informacji na temat przyczyn nieobecności ww. osób. Zgodnie z zarządzeniem Głównego Inspektora Inspekcji Handlowej nr 18/05 z 14 października 2005 r. w sprawie powołania Stałej Komisji Przetargowej GIIH osoby te miały obowiązek uczestnictwa we wszystkich pracach Komisji. Składając wyjaśnienie w tej sprawie, Pan Kazimierz Nowak Główny Inspektor IH przedstawił³³ powody nieobecności ww. osób na wskazanych posiedzeniach. Ponadto Pan Nowak stwierdził, że mimo nieodnotowania wskazanych okoliczności w protokole z posiedzeń Komisji, Kierownik Zamawiającego był o nich informowany, oraz że adnotacje o usprawiedliwieniu nieobecności członków Komisji na posiedzeniach naniesiono na protokoły odręcznie z datą bieżącą.

[dowód: akta kontroli str. 6023-6044]

Na odwrocie faktur nr 451/BM/06 z 30 listopada 2006 r. i nr 476/BM/06 z 19 grudnia 2006 r. wystawionych przez Ośrodek Badawczo Rozwojowy Przemysłu Rafineryjnego w Płocku znajduje się informacja, że Wydział Kontroli Paliw potwierdza badanie próbek paliw, zgodnie z umową nr ZP-P-02/06 z 15 lutego 2006 r., mimo że na awersie tych faktur jest informacja, że faktury te dotyczą umów nr ZP-P-02/06 z 15 lutego 2006 r. i nr ZP-P-20/06 z 20 listopada

³³ Pismo nr BGI/ZP-070-2/07 z 9 marca 2007 r.

2006 r. Wyjaśniając tę sytuację Pan Kazimierz Nowak Główny Inspektor IH stwierdził³⁴, że brak odpowiednich adnotacji na ww. fakturach wynika z przeoczenia i omyłki pracownika GIIH opisującego faktury. Jednocześnie Pan Nowak podkreślił, że warunki realizacji obu tych umów, w tym warunki cenowe są identyczne.

[dowód: akta kontroli str. 6023-6044]

W trakcie kontroli NIK UOKiK, w styczniu 2007 r. rozpoczął pozaplanową, doraźną kontrolę w GIIH dotyczącą wydatków, w wyniku której stwierdzono szereg nieprawidłowości.

[dowód: akta kontroli str. 6045-6079]

Przeanalizowano wszystkie faktury dotyczące zakupu biletów lotniczych w 2006 r. Analiza faktur na bilety lotnicze wykazała, że w 2006 r. GIIH wydatkował na ten cel 46 843,19 zł. Ponadto w układzie wykonawczym do budżetu, pozycję „podróże służbowe zagraniczne” zaplanowano na kwotę 128 tys. zł. Pan Kazimierz Nowak Główny Inspektor IH zapytany dlaczego zatem nie przeprowadzono w 2006 r. procedury przetargowej na zakup biletów lotniczych, w konsekwencji czego odbywały się one z pominięciem ustawy prawo zamówień publicznych stwierdził³⁵, że obecnie są przygotowywane dokumenty niezbędne do wszczęcia postępowania o udzielenia zamówienia publicznego w przedmiocie zakupu biletów lotniczych, które zostanie przeprowadzone niezwłocznie.

[dowód: akta kontroli str. 4207-4272, 6023-6044]

W piśmie nr BGI/IA-070-7/07 z 30 stycznia 2007 r. skierowanym do Pani Magdaleny Jaworskiej Dyrektor Generalnej UOKiK, Pan Kazimierz Nowak Główny Inspektor IH wyjaśnił, że na początku 2006 r. nie przewidywano wydatków na bilety lotnicze związanych z delegacjami zagranicznymi przekraczającymi równowartość w zł kwoty 6 000 euro, od której należy stosować przepisy *upzp*. W 2006 r. GIIH nawiązał liczne kontakty z bliźniaczymi instytucjami w UE, które zaowocowały licznymi zaproszeniami, których konsekwencją były dodatkowe zakupy biletów lotniczych powodujące znaczne przekroczenie wstępnie przewidywanych kwot. Pan Nowak podkreślił, że ograniczenia czasowe nie pozwoliły na przeprowadzenie stosownych procedur, ponieważ wyjazdy te nie doszłyby do skutku.

[dowód: akta kontroli str. 66045-6079]

Przeanalizowano wszystkie faktury dotyczące zakupu artykułów biurowych w 2006 r. Łączna kwota wydatków poniesiona na ten cel wyniosła 69 946,02 zł brutto. Wartość zakupionych materiałów biurowych po wejściu w życie nowelizacji *upzp*, do końca 2006 r. nie przekroczyła kwoty 6 000 euro.

³⁴ Pismo nr BGI/ZP-070-2/07 z 9 marca 2007 r.

³⁵ Pismo nr BGI/ZP-070-2/07 z 9 marca 2007 r.

[dowód: akta kontroli str. 4301-4581]

Z wyjaśnień złożonych przez Pana Kazimierza Nowaka Głównego Inspektora IH Pani Magdalenie Jaworskiej Dyrektora Generalnej UOKiK, zawartych w piśmie nr BGI/IA-070-8/07 z 31 stycznia 2007 r. wynika, że GIIH traktował dostawę materiałów biurowych jako dostawy powtarzające się okresowo i w związku z tym zastosowanie miał art. 34 ust. 1 ustawy prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym dokonywano sumowania grup określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień Publicznych. Opierając się na tej podstawie prawnej, wg wyjaśnień Pana Nowaka, GIIH po dokonaniu odpowiednich oszacowań stwierdzał, że w żadnej z grup CPV nie następowało przekroczenie kwoty 6 000 euro, od której należy stosować przepisy Prawa zamówień publicznych. W żadnej z „podstawowych” grup CPV (najczęściej zakupowanych) takich jak CPV 211 (papier do drukarek i kserokopiarek), 212 (wyroby z papieru – segregatory, teczki, wiązane i z gumką itd.) i in. nie wystąpiło zarówno w 2004, 2005 czy też w 2006 r. przekroczenie progowych kwot. W związku z tym, jak tłumaczył Pan Nowak, nie wystąpiła przesłanka do zastosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wyjaśniając dlaczego zatem po wejściu w życie nowelizacji tego przepisu (który spowodował, że zaprezentowane powyżej wyjaśnienia nie mają już zastosowania), tj. po 25 maja 2006 r., nie wszczęto postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę materiałów biurowych, tylko nadal dokonywano zakupów z pominięciem tej ustawy, oraz dlaczego postępowanie w sprawie zakupów biurowych wszczęto dopiero w październiku 2006 r. a wcześniej (zarówno przed nowelizacją, jak i po niej) dokonywano zakupów z pominięciem ustawy prawo zamówień publicznych, Pan Kazimierz Nowak Główny Inspektor IG wyjaśnił, że w związku ze stosowaniem przepisu art. 34 *upzp*, do dnia 25 maja 2006 r. wystąpiły wątpliwości odnośnie interpretacji tego artykułu w nowym brzmieniu, gdzie dla dostaw powtarzających się okresowo, wartością przedmiotu zamówienia jest „łączna wartość zamówień tego samego rodzaju”. Pan Nowak stwierdził ponadto, że ponieważ zapis ten jest niedookreślony posługiwano się pomocniczo podziałem z poprzednich postępowań. W październiku 2006 r. w związku z informacjami uzyskanymi podczas szkoleń powstała wątpliwość co do sposobu liczenia wartości przedmiotu zamówienia i w konsekwencji przystąpiono do określenia przedmiotu zamówienia w sposób właściwy i podjęto działania w celu uruchomienia stosownej procedury udzielenia zamówienia publicznego.

[dowód: akta kontroli str. 6023-6044, 6045-6083]

W piśmie nr DPB-4/0910-1(24)/2007/MB z 2 lutego 2007 r. skierowanym do Pana Kazimierza Stanisława Nowaka Głównego Inspektora IH Pani Magdalena Jaworska stwierdziła m.in., że:

- w ocenie Urzędu zostały naruszone przez GIIH przepisy ustawy z 29 stycznia 2004 r. pzp przy zakupie materiałów biurowych. Zamawiający w celu uniknięcia przepisów ustawy podzielił zamówienie na części, co jest niezgodne z art. 32 pkt 2;
- w 2006 r. GIIH nie dołożył należytej staranności przy opracowywaniu planu wydatków oraz nie przeprowadził stosownej procedury przetargowej na podróże służbowe zagraniczne, co w konsekwencji doprowadziło do podziału zamówienia, którego przedmiotem był zakup biletów lotniczych.

Ponadto w wyniku przeprowadzonej analizy dokumentów Pani Dyrektor skierowała do GIIH szereg zaleceń.

[dowód: akta kontroli str. 6045-6083]

Wyjaśniając³⁶ jakie działania zostały podjęte w związku z nieprawidłowościami opisanymi w piśmie nr DPB-4/0910-1(24)/2007/MB z 2 lutego 2007 r. Pani Magdalena Jaworska stwierdziła, że Główny Inspektor IH podjął następujące działania:

- a) wdrażana jest procedura zakupu biletów lotniczych w drodze zamówienia publicznego.
- b) na podstawie Zarządzenia nr 3/07 Głównego Inspektora IH z 1 marca 2007 r. w sprawie utworzenia Stanowiska ds. zamówień publicznych oraz zmiany Zarządzenia nr 1 z dnia 9 stycznia 2003 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego GIIH, zostało powołane z dniem 1 marca 2007 stanowisko ds. zamówień publicznych, do którego zadań należy m.in.: sporządzanie rocznego planu zamówień publicznych, sporządzanie projektu zestawienia przewidywanych zakupów inwestycyjnych, prowadzenie rejestru postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, analizowanie pod względem formalnym wniosków o wszczęcie postępowań o udzielenie zamówienia publicznego oraz przedstawianie ich Stałej Komisji Przetargowej GIIH, dokumentowanie przebiegu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, sporządzanie projektów specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz udzielanie wyjaśnień i informacji, sporządzanie projektów rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach publicznych.
- c) dokonano zmian w składzie Stałej Komisji Przetargowej wzmacniając jej skład o pracownika mającego doświadczenie w problematyce zamówień publicznych.

³⁶ Pismo nr DPB-9/0910-1(63)/2007 z 15 marca 2007 r.

d) 28 lutego 2007 r. Główny Inspektor IH wydał decyzję w sprawie określenia sposobu prawidłowego dokonywania opisów merytorycznych faktur przychodzących do GIIH.

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów dokonał kontroli wykonania zaleceń w dniu 28 lutego 2007 r. (skontrolowano losowo 4 sprawy), w wyniku czego skierowane zostało niezwłocznie stosowne pismo do Prezesa GIIH bezwzględnie wskazujące na obowiązek poinformowania o wykonaniu zaleceń.

W zakresie zakwestionowanych przez UOKiK braków w roku 2006 postępowań przetargowych (materiały biurowe oraz bilety lotnicze) Urząd wskazał w swoim piśmie do GIIH na potrzebę zastosowania przepisów ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

[dowód: akta kontroli str. 6211-6235,]

W piśmie z dnia 21 marca 2007 r. pan Kazimierz Stanisław Nowak Główny Inspektor IH poinformował Panią Magdalenę Jaworską Dyrektora Generalną UOKiK, że mając świadomość zaistnienia nieprawidłowości w sprawie zakupu biletów lotniczych oraz materiałów biurowych w roku 2006, wystąpi do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych z zawiadomieniem o przypadku nieumyślnego naruszenia dyscypliny Finansów Publicznych.

[dowód: akta kontroli str. 6345-6347, 6371-6373]

Wyjaśniając dlaczego w związku ze stwierdzeniem nieprzestrzegania przez GIIH procedur przewidzianych w *upzp* Pani Dyrektor nie podjęła stosownych kroków wynikających z art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych³⁷, zgodnie z którym zawiadomienie o ujawnionych okolicznościach, wskazujących na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, składa niezwłocznie do właściwego rzecznika dyscypliny organ sprawujący nadzór nad jednostką sektora finansów publicznych, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła³⁸, że Urząd nie dokonał zawiadomienia w trybie art. 93 ust. 1 pkt 3 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych w związku ze zobowiązaniem się Głównego Inspektora IH do złożenia zawiadomienia w trybie art. 93 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy, co zostało zrealizowane (przez kierownika jednostki, w której naruszenie nastąpiło) w dniu 23 marca 2007 r.

[dowód: akta kontroli str. 6405-6409]

W zawiadomieniu o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych z 23 marca 2007 r. skierowanym do Pana Aleksandra Karczochoy Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych przy Szefie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Pan Bogumił Cias Zastępca Głównego

³⁷ Dz.U. z 2005 r., Nr 14, poz. 114 ze zm.

³⁸ Pismo nr DPB-9/0910-1(87)/2007 z 23 marca 2007 r.

Inspektora IH poinformował o naruszeniu w 2005 r. i 2006 r. dyscypliny finansów publicznych, w związku z niedochowaniem obowiązku zastosowania ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁹ wynikającego z art. 3 ust. 1 pkt 1 w zakresie zakupu biletów lotniczych oraz art. 32 ust. 1 *upzp* w zakresie materiałów biurowych, w związku z przyjętą interpretacją art. 34 ust. 1 pkt 1 *upzp* w brzmieniu sprzed nowelizacji tej ustawy dokonanej ustawą z 7 kwietnia 2006 r. o zmianie *upup* oraz ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, co stanowiło czyn określony w art. 17 ust. 1 pkt 2 lit. a) ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Jako osobę odpowiedzialną za naruszenie dyscypliny finansów publicznych Pan Cias wskazał Pana Jerzego Wall Dyrektora Biura Głównego Inspektora IH, do którego obowiązków, zgodnie z regulaminem GIIH należało m.in. sprawowanie nadzoru nad planowaniem i realizacją zamówień publicznych oraz prowadzenie spraw związanych z obsługą administracyjno-gospodarczą, w tym zaopatrzenie GIIH w materiały biurowe i sprzęt biurowy.

[dowód: akta kontroli str. 6411-6417]

XIV. Wydatki na wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie w 2006 r. wyniosło 424 osoby/osób, w tym w dziale 750 276 osób. W porównaniu do 2005 r. przeciętne zatrudnienie było wyższe o 2 osoby, czyli o 0,5 %. W porównaniu do planowanego limitu zatrudnienia przeciętne zatrudnienie było niższe o 72 osoby, a w dziale 750 o 54 osoby.

W dziale 750 na planowany poziom zatrudnienia ogółem 330 etatów składały się zarówno etaty UOKiK (3 + 292) jak i etaty GP UOKiK (35). Wykonanie zatrudnienia wyniosło 276 etatów, z czego zatrudnionych w UOKiK było 260 etatów (3 + 257) a w GP UOKiK 16 etatów. W dziale 500 wykonanie planowanego poziomu zatrudnienia (166) etatów wyniosło 148 etatów.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (z wypłatami dodatkowego wynagrodzenia rocznego) w 2006 r. wyniosło 3 896 zł, w tym w dziale 750 – 4 339 zł. W porównaniu do 2005 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło o 7 %.

W 2006 r. w Urzędzie nie było odwołań osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe.

[dowód: akta kontroli str. 6085-6117, 6141-6143]

³⁹ Dz.U. nr 19 poz. 177 ze zm.

Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniła⁴⁰, że planując kwotę w § 4110 Urząd, zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów, przyjął do wyliczenia 16,24% od zaplanowanej ogólnej kwoty na wynagrodzenia. Na etapie planowania nie jest możliwe precyzyjne określenie stopnia przyszłego „wykorzystania” składek na ubezpieczenia społeczne ponieważ wiąże się to z wieloma czynnikami. Część wynagrodzeń (m.in. nagrody jubileuszowe oraz odprawy pieniężne przysługujące w związku z przejściem na emeryturę lub rentę) nie jest objęta składkami na ubezpieczenia społeczne. Na wysokość naliczonych i odprowadzonych składek ma też wpływ absencja pracowników. Długotrwałe zwolnienia lekarskie obciążają ZUS, a nie pracodawcę i pracownika. Wpłaty z tego tytułu zmniejszają również podstawę wymiaru składek. Planując kwotę wydatków w § 4110 pracodawca nie ma możliwości dokładnego ustalenia wysokości składek, dlatego w budżecie przyjmuje się uśredniony procent (16,24%), który zabezpiecza potrzeby jednostek w tym zakresie. Na przestrzeni kilku ostatnich lat, przy zastosowaniu ww. wskaźnika procentowego, potrzeby te były w pełni zaspokojone. Ponadto w przypadku w § 4110 nie ma podziału na różne grupy pracowników, których wynagrodzenia zasadniczo różnią się od siebie. Uwzględnienie ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składki emerytalnej i rentowej musiałoby dotyczyć wybranych grup pracowników lub poszczególnych osób, co dla wykonania budżetu jednostki ma znaczenie drugorzędne.

[dowód: akta kontroli str. 6309-6313]

Wyjaśniając z czego wynika różnica pomiędzy planowanym na 2006 r. poziomem zatrudnienia (330 etatów) a jego rzeczywistym wykonaniem (276 etatów) – w dziale 750, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła⁴¹, że w planie zatrudnienia **UOKiK** na 2006 r. wskazano 287 etatów (plus 3 etaty „R”). Od 1 września 2006 r. przyznano dodatkowe 5 etatów (w ujęciu średniorocznym). Razem na koniec 2006 r. 292 etaty (plus 3 etaty „R”). Wykonanie to 260 etatów (plus 3 etaty „R”). Różnica 32 etatów wynika z tego, iż do stanu zatrudnionych, zgodnie z § 30 ust. 1 pkt 9 b Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115 poz. 781 ze zm.) nie wlicza się osób będących na urloпах bezpłatnych, wychowawczych i macierzyńskich oraz zasiłkach chorobowych, tj. osób, które nie otrzymują za dany okres wynagrodzenia od zakładu pracy. Na dzień 31 grudnia 2006 r. na urloпах bezpłatnych, macierzyńskich, wychowawczych przebywało 13 osób/13 etatów, zaś na zasiłkach

⁴⁰ Pismo nr DPB-2/0910-1(68)/2007 z 16 marca 2007 r.

⁴¹ DPB-2/0910-1(64)/2007 z 15 marca 2007 r.

chorobowych 7 osób/5,8 etatu - razem 20 osób/18,8 etatów. Pozostałe 13,2 etatu to wynik bardzo dużej rotacji kadr w UOKiK.

W UOKiK istnieje wysoka fluktuacja kadr spowodowana przede wszystkim niekonkurencyjnymi warunkami płacowymi. Z powodu niskich płac, a także stale zwiększających się zadań, a w konsekwencji z powodu przeciążenia pracą, wielu wartościowych pracowników rezygnuje z pracy w Urzędzie. Z tych samych przyczyn wielu pracowników (w Urzędzie jest zatrudnionych bardzo dużo młodych osób) traktuje pracę w UOKiK jako tymczasowe i przejściowe miejsce zatrudnienia, przydatne do nabycia cennego na rynku doświadczenia. Praca w Urzędzie stwarza bowiem możliwości do nawiązywania wielu kontaktów, które owocują potem propozycjami korzystniejszych warunków zatrudnienia. W wielu przypadkach osoby zaproszone na rozmowy kwalifikacyjne rezygnowały z dalszego udziału w selekcji, gdyż gdzie indziej otrzymały znacznie korzystniejsze pod względem płacowym warunki zatrudnienia. Szybkie zatrudnianie pracowników jest utrudnione z powodu czasu trwania procedury rekrutacyjnej. Cały proces od przekazania ogłoszenia do KPRM do zatrudnienia trwa około 2 miesięcy. Zdarza się, że ogłoszenia dotyczące tych samych miejsc pracy muszą być ponawiane, gdyż wpłynęła niewielka liczba aplikacji, z których większość nie spełniała wymogów formalnych ogłoszenia, a osoby dopuszczone do dalszego etapu selekcji nie spełniały wymogów koniecznych ogłoszenia (czasami wręcz minimalnych). Pomimo tych wszystkich przeciwności, o których Urząd stara się informować na bieżąco, UOKiK realizuje zadania, do jakich został powołany.

GP UOKiK prowadzi politykę zadaniową w ramach 35 etatów kalkulacyjnych przy zatrudnieniu 17 osób/16 etatów (przeciętne wykonanie zgodnie z Rb-70). W 2006 r. GP UOKiK wykonywało wszystkie powierzone mu decyzją Prezesa UOKiK z dnia 30 grudnia 1998 r. zadania. Wszystkie zadania przewidziane do realizacji przez GP UOKiK zostały wykonane w ramach kwot określonych planem finansowym i przewidzianych w ustawie budżetowej.

[dowód: akta kontroli str. 6211-6225]

GIH: Wyjaśniając z czego wynika różnica pomiędzy planowanym na 2006 r. poziomem zatrudnienia (166 etatów) a jego rzeczywistym wykonaniem (148 etatów) – w dziale 500, Pan Bogumił Ciaszka Z-ca Głównego Inspektora IH stwierdził⁴², że różnica ta wynika z konieczności wprowadzenia blokady etatów na przyszłe potrzeby powstałego w 2005 r. laboratorium

⁴² Pismo BGI/ZP-070-4/07 z 15 marca 2007 r.

badania paliw w Bydgoszczy. Zachowanie pewnej ilości etatów związane jest z koniecznością zatrudnienia kadry laboratoryjnej oraz zapewnienia obsługi samochodów do przewozu próbek paliw, których tabor zlokalizowany będzie przy laboratorium w Bydgoszczy. Ponadto, Pan Cias wyjaśnił, że nowe zadania dotyczące badania biopaliw i gazu LPG, co GIIH zamierza realizować w laboratorium w Bydgoszczy, także wymagają dodatkowego zatrudnienia.

[dowód: akta kontroli str. 6211-6229]

Wyjaśniając, jak różnice pomiędzy planowanym a faktycznym poziomem zatrudnienia wpływały na realizację planowanych zadań UOKiK w 2006 r., oraz jakie były podejmowane działania w celu zniwelowania tych różnic, Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK stwierdziła⁴³, że wszystkie zadania UOKiK, pomimo trudności kadrowych są wykonywane w terminach określonych przepisami prawa, stosownie do kompetencji i obowiązków ustawowych. Pracownicy UOKiK bardzo często dobrowolnie wykazują ogromne zaangażowanie w pracę, dalece wykraczające poza wymagania. Ponadto Pani Jaworska wyjaśniła, że Urząd prowadzi na bieżąco rekrutację, dokłada wszelkich starań aby ograniczyć rotację pracowników, m.in. należy wskazać, iż podczas prac nad budżetem na rok 2007 Urząd starał się zainteresować członków komisji o konieczności wzrostu wynagrodzeń w UOKiK. Zarówno posłowie jak i senatorzy dostrzegli taką konieczność i wnioskowali o przesunięcie środków z wydatków rzeczowych na wydatki na wynagrodzenia. Niestety wnioski te upadły na etapie posiedzenia plenarnego Senatu RP.

[dowód: akta kontroli str. 6211-6225]

Pobrane w poszczególnych miesiącach składki z tytułu ubezpieczeń społecznych UOKiK przekazywał do ZUS z zachowaniem terminu określonego w art. 47 ust. 1 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁴⁴, tj. nie później, niż do 5 dnia miesiąca następnego. Natomiast wpłaty za dany miesiąc na rzecz PFRON, UOKiK przekazywał nie później niż do dnia 20 następnego miesiąca.

[dowód: akta kontroli str. 6119-6137, 6237-6307]

XV. Zobowiązania

Zobowiązania w części 53 ogółem na koniec grudnia 2006 r. wyniosły 1 983 tys. zł, co oznacza wzrost w porównaniu do stanu na koniec grudnia poprzedniego roku o 15,4 %. Zobowiązania wymagalne ani w 2005 r., ani w 2006 r. nie wystąpiły.

[dowód: akta kontroli str. 6085-6101]

⁴³ DPB-2/0910-1(64)/2007 z 15 marca 2007 r.

⁴⁴ Dz.U. z 1998 r. nr 137, poz. 887 ze zm.

W 2006 r. zobowiązania Urzędu (dział 750) na 31 grudnia wyniosły 1 559 265,66 zł. Głównym tytułem zobowiązań w UOKiK były: wynagrodzenia i pochodne, w tym naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne w łącznej wysokości 1 506 512,21 zł, tj. 96,6 % wszystkich zobowiązań, naliczone składki na PFRON w wysokości 10 561 zł, tj. 0,7 % zobowiązań i zobowiązania dotyczące zakupionych towarów i usług w wysokości 42 192,45 zł, tj. 2,7 % zobowiązań ogółem.

W 2006 r. zobowiązania GIIH (dział 500) na 31 grudnia wyniosły 424 419,51 zł. Głównym tytułem zobowiązań w GIIH były: naliczone dodatkowe wynagrodzenie roczne i pochodne w łącznej wysokości 421 662,97 zł, tj. 99,3 % wszystkich zobowiązań i zobowiązania dotyczące zakupionych towarów i usług w wysokości 2 756,54 zł, tj. 0,7 % zobowiązań ogółem.

Pani Magdalena Jaworska Dyrektor Generalny UOKiK wyjaśniła⁴⁵, że zobowiązania dotyczące wynagrodzeń wynikają z przepisów dotyczących ubezpieczeń społecznych. Składki za każdy miesiąc obciążające zarówno pracownika jak i pracodawcę należy wpłacić do ZUS w terminie do 5 dnia miesiąca następującego po miesiącu wypłaty. Stąd też rozliczenia z ZUS z tego tytułu wpłynęły na wysokość zobowiązań Urzędu za grudzień 2006 r. Zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wynikają z zasad księgowych dotyczących memoriałowego księgowania dokumentów.

Zakup usług to przede wszystkim usługi dotyczące tzw. umów stałych: jak sprzątanie oraz świadczenia okołoczynszowe dotyczące wynajmu pomieszczeń biurowych dla Delegatur UOKiK. Co do zasady usługi te są rozliczane (i fakturowane) przez usługodawców po zakończeniu okresu, którego dotyczą. Takie zapisy zawarte są w przedmiotowych umowach. Powstawanie zobowiązań, szczególnie na koniec roku budżetowego, jest zwykłym zjawiskiem księgowym świadczącym o poprawnym księgowaniu dowodów księgowych (ujęcie memoriałowe). Zobowiązania jakie wystąpiły w UOKiK na koniec 2006 r. wynikają z utrzymania ciągłości pracy w jednostce. Wszystkie zobowiązania mieściły się w granicach planu i nie doprowadziły do powstania zobowiązań wymagalnych.

[dowód: akta kontroli str. 6103-6147]

XVI. Wykorzystanie środków z rezerw budżetowych

Środki otrzymane z rezerwy ogólnej z cz. 81 dla cz. 53, dział 750, rozdział, 75001 w kwocie – 219 350,00 zł na ECK, wykonano w kwocie – 136 045,21 zł. Kwotę niewykorzystaną (83 304,79 zł) zwrócono do MF 5 stycznia 2007 r.

⁴⁵ Pismo nr DPB-2/0910-1(53)/2007 z 12 marca 2007 r.

Pani Magdalena Jaworska wyjaśniła, że celem ECK jest świadczenie nieodpłatnych usług z zakresu ochrony praw konsumentów związane m.in. z transgranicznym poradnictwem konsumenckim oraz pomocą w dochodzeniu praw w sposób alternatywny do sądowego, w związku z powyższym zadanie ECK nie przynosi efektów rzeczowych natomiast wszystkie wykonane działania zostały opisane w „Raporcie z wykonania projektu ECK”.

UOKiK otrzymał w 2006 r. środki na współfinansowanie realizacji projektów w ramach programu Phare 2003 i Transition Facility 2004. W ramach ww. programów Urząd w ramach współfinansowania realizował następujące projekty:

- Phare 2003 *Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów*,
- Transition Facility *Ochrona konkurencji*,
- Transition Facility *System ochrony konsumentów*.

Wnioski o przyznanie rezerw celowych zawierały precyzyjne wskazanie działań przeznaczonych do współfinansowania wraz z ich kalkulacją.

Środki z rezerwy celowej z cz. 83 poz. 10 dla cz. 53, dział 750, rozdział, 75001, § 4302 – w kwocie 529 745,00 zł (Phare 2003), wykonano w kwocie – 529 745,00 zł.

Środki z rezerwy celowej z cz. 83 poz. 10 dla cz. 53, dział 750, rozdział, 75001, § 4302 – w kwocie 153 680,00 zł (TF 2004 Ochrona konkurencji), wykonano w kwocie – 131 201,51 zł.

Niewykorzystane środki w kwocie 22 478,49 zł zwrócono do MF 5 stycznia 2007 r.

Środki z rezerwy celowej z cz. 83 poz. 10 dla cz. 53, dział 750, rozdział, 75001, § 4302 – w kwocie 257 106,00 zł (TF 2004 System ochrony konsumentów), wykonano w kwocie – 179 292,57 zł. Niewykorzystane środki w kwocie 77 813,43 zł zwrócono do MF 5 stycznia 2007 r.

Środki z rezerwy celowej z cz. 83 poz. 31 i 32 dla cz. 53, dział 750, rozdział, 75001 – w kwocie 258 289,00 zł (rezerwy „płacowe”), wykonano w kwocie – 169 740,53 zł. Niewykorzystane środki w kwocie 88 548,47 zł zwrócono do MF 5 stycznia 2007 r.

Wykorzystanie rezerwy celowej na wynagrodzenia w 65,7 % wiązało się m.in. z niepełnym zatrudnieniem dodatkowo przyznanych w 2006 r. 5 etatów (długi okres rekrutacji) oraz przeniesieniem do PZK osób ze służby cywilnej, którzy mieli przyznany dodatek służby cywilnej. Z chwilą przeniesienia osoby te przeszły w służbie cywilnej na urlopy i nie przysługiwał im dodatek z tego tytułu.

Środki z rezerwy celowej z cz. 83 poz. 32 dla cz. 53, dział 500, rozdział, 50001 – w kwocie 16 248,00 zł (rezerwy „płacowe”), wykonano w kwocie – 16 248,00 zł.

Środki z rezerwy celowej zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na dodatki służby cywilnej, dodatkowe wynagrodzenie roczne i pochodne.

Wszystkie środki otrzymane w 2006 roku z rezerwy ogólnej i z rezerw celowych wydatkowane były na cel wskazany w decyzji je przyznającej, zaś niewykorzystane środki z rezerw zostały zwrócone do MF 5 stycznia 2007 r. w łącznej kwocie 272 145,18 zł.

[dowód: akta kontroli str. 6365-6369, 6379]

XVII. Dotacje budżetowe

1. Zgodnie art. 131 ust.1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz U Nr 249, poz. 2104 ze zm.) dysponent części budżetowej może zlecić organizacji pozarządowej realizację swoich zadań na podstawie zawartej z tą organizacją umowy, przyznając jednocześnie dotację celową na realizację tych zadań.

W ustawie budżetowej na rok 2006 w części 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Dziale 500 rozdziale 50095 Pozostała działalność przewidziano dotacje w kwocie 2.100 tys. zł. Zgodnie z § 23 pkt 7 *Regulaminu organizacyjnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* do zakresu zadań Departamentu Polityki Konsumenckiej należy m.in.

przygotowywanie dokumentacji do rozstrzygnięcia konkursów o udzielenie dotacji organizacjom konsumenckim. Stosownie do § 26 pkt 3 *Regulaminu organizacyjnego* do zakresu zadań Departamentu Środków Pomocowych, Budżetu i Administracji należy m.in. współdziałanie z Departamentem Polityki Konsumenckiej przy zlecaniu zadań państwowych z zakresu ochrony interesów konsumentów jednostkom niepaństwowym, z zachowaniem przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Decyzją nr 1 z dnia 26 stycznia 2006 r. (ze zm.) uregulował realizację zadań publicznych zleczanych przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów organizacjom pozarządowym.

2. Dane dotyczące wykorzystania dotacji celowych w części 53 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dziale 500 *Handel*, rozdziale 50095 *Pozostała działalność*, przedstawia tabela VIA. [dowód: akta kontroli str. nr 7525-8021]

Tabela VIA

Lp.	Wyszczególnienie	Wg. ustawy budżetowej	2006 r.			
			Plan. po zmianach	Wykonanie	Zwrot środków	
						Uwagi
w zł						
1	2	3	4	5	6	7
1.	Dział 500 Handel					
1.1.	Rozdział 50095 Pozostała działalność					
1.2.	Paragraf 2820 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleczonych do realizacji stowarzyszeniom	2.100 000,00	1.566 352,00	1.547.296,41	19.055,59	
2.1.	Dział 500 Handel					
2.2.	Rozdział 50095 Pozostała działalność					

2.3	Paragraf 2822		533.648,00	501.524,13	32.123,87	
	Ogółem	2.100 000,00	2.100 000,00	2.048.820,54	51.179,46	

2.1. Dane dotyczące realizacji umów zawartych z beneficjentami dotacji – § 2820 *Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom* ilustruje tabela VIB.

Tabela VIB

L p.	Beneficjent	Umowa		Cel dotacji	Kwota udzielonej dotacji wg. umowy	Rozliczenie dotacji	
		Data	Nr			Kwota 2)	Kwota 3)
1	2		3	4	5	6	7
1	Federacja Konsumentów	9.03.2006 r.	WZPA/41/06	Pomoc prawna	160.000	160.000,00	159.901,36
2	Stowarzyszenie Konsumentów Polskich	14.03.2006 r.	WZPA/42/06	Opracowanie Biuletynu oraz konsultacje	186.352 - 100.000 86.352	86.352,00 - 10.886,98 75.465,02	75.465,02
3	Federacja Konsumentów	7.04.2006 r.	WZPA/53/06	Sporządzanie pozwów w imieniu i na rzecz konsumentów	140.000	140.000,00 - 8.168,61 131.831,39	131.831,39 4,45 ¹⁾
4	Federacja Konsumentów	28.04.2006 r.	WZPA/65/06	Prowadzenie ogólnopolskiego bezpłatnego poradnictwa	1.180.000	1.180.000,00	1.178.923,25
Razem					1.666.352 - 100.000 1.566.352	1.566.352,00 - 19.055,59 1.547.296,41	1.546.121,02 4,45

1) Federacja Konsumentów w ramach umowy WZPA/53/06 wydała środki przekazane w ramach dotacji oraz, zgodnie z zapisami umowy, oprocentowanie rachunku bankowego otrzymane w 2006 r.

2) Kwota przekazanej dotacji / zwroty w 2006 r. / ostatecznie wykorzystana kwota.

3) Kwota faktycznie wykorzystanej dotacji.

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 21 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/0910-1(81)/2007 różnica pomiędzy wykonaniem 2006 r. w wysokości 1.547.296,41 zł, a kwotą faktycznie wykorzystanych umów dotacji w wysokości 1.546.121,02 zł wynosi 1.175,39 zł. Są to środki zwrócone przez Federację Konsumentów na rachunek dochodów UOKiK w 2007 r. Ponadto w 2007 r. Federacja Konsumentów dokonała zwrotu niewykorzystanego oprocentowania rachunków bankowych w kwocie 86,87 zł.

[dowód: akta kontroli str. nr 7925-7937]

2.2. Dane dotyczące udzielenia przez UOKiK dotacji na podstawie *Porozumień* w sprawie sfinansowania ze środków budżetowych wkładu własnego do projektu PL2004/016-829.02.04 system ochrony konsumentów w części dotyczącej komponentu grantowego Nr ref PL2004/016-829.02.04.04 (§ 2822) ilustruje tabela VIB.

Tabela VIB

L p.	Beneficjent	Porozumienie		Cel dotacji	Kwota współfinansowania w PLN ¹⁾ i EUR	Rozliczenie dotacji	
		Data	Nr			Kwota przekazanej dotacji w zł.	Kwota wyk. dotacji ²⁾
1	2		3	4	5	6	7

1	Fund. Fundusz Współpracy JFK	4.08. 2006 r.	BN	Współfinansowanie projektu PL2004/016-829.02.04.04. System o. k.	64.106,52 EUR	254.983,68	
2	Federacja Konsumentów	29.09. 2006 r.	1	Infoteka – system informacji konsumenckiej	59.738,04 EUR	70.696,38	
3	Stowarzyszenie Konsumentów Polskich	29.09.2006 r.	2	Infolinia konsumencka	59.550 EUR	70.473,85	
4	ZS Polska Zielona Sieć	26.09.2006 r.	3	Co młody konsument wiedzieć powinien?	15.000 EUR	17.591,40	
5	Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej	26.09.2006 r.	4	Świadomy i odpowiedzialny młody konsument	14.988,28 EUR	17.554,71	
6	Polskie Towarzystwo Ekonomiki Gospodarstwa Domowego	26.09.2006 r.	5	Wzmocnienie pozycji konsumentów na rynku poprzez przeprowadzenie trzech niezależnych testów porównawczych wybranych produktów...	19.704,45 EUR	23.547,82	
7	Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej	26.09.2006 r.	6	Krajowa Sieć Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego	39.852,38 EUR	46.676,29	
Razem					272.939,67 EUR	501.524,13 PLN	

¹⁾ Kwota PLN jest zależna od kursu dnia przekazywania środków i będzie znana po przekazaniu wszystkich środków na ww. zadania.

Stosownie do wyjaśnień z dnia 21 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/0910-1(81)/2007 ostateczny termin wykonania umów, zgodnie z zapisami Decyzji Finansowej z dnia 29 listopada 2004 r. w sprawie wkładu finansowego w ramach środków przejściowych na wzmocnienie możliwości instytucjonalnych w Polsce Komisji Wspólnot Europejskich, określony został na dzień 15 grudnia 2007 r. Terminy sprawozdań dotyczących ww. zadań zostały określone w kontraktach podpisanych przez Fundację Fundusz Współpracy z konsumenckimi organizacjami pozarządowymi. Ponadto, co do terminów sprawozdań Urząd jest związany porozumieniami zawartymi zarówno z Fundacją „Fundusz Współpracy” jak i konsumenckimi organizacjami pozarządowymi.

3. Na podstawie art. 145 ust 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych dotacje udzielone z budżetu państwa:

1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,

2) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

- podlegają zwrotowi do budżetu państwa wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w terminie do dnia 28 lutego roku następującego po roku, w którym udzielono dotacji.

Dane dotyczące nieterminowego zwrotu dotacji przedstawia tabela VIB.

Tabela VIB

Nr umowy	Zwrot dotacji			
	Kwota podlegająca zwrotowi		Faktyczny termin zwrotu dotacji	
1	Ogółem	Odsetki	Kwota	Uwagi
WZPA/41/06	3,06		X	3,06 zł to oprocentowanie rachunku bankowego, które w przypadku niewykorzystania podlega zwrotowi. Zwrot został dokonany 9.03.2007 r.
WZPA/65/06	1.085,86		1.076,75	9,11 zł to oprocentowanie rachunku bankowego, które w przypadku niewykorzystania podlega zwrotowi. Zwrot całej kwoty został dokonany 9.03.2007 r.
Razem	1.088,92		1.076,75	

Przyczyną nieterminowego zwrotu dotacji przez Federację Konsumentów zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 22 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/0910-1(86)/2007 była następująca: „(...) Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z dnia 29 maja 2003 r. Nr 964, poz. 873 ze zm.) jednostka otrzymująca dotację (tu Federacja Konsumentów) dokonuje rozliczenia do 30 dnia następującego po roku, w którym udzielona była dotacja, następnie jednostka udzielająca dotacji (tu UOKiK) w ciągu 30 dni od otrzymania rozliczenia, zgodnie z art. 132, ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), dokonuje przyjęcia rozliczenia. Federacja Konsumentów złożyła w wymaganym terminie sprawozdanie z wykonania i rozliczenia dotacji. Urząd w trakcie kontroli sprawozdania zwracał się z prośbą o uzupełnienia przedłożonych materiałów, a także poddał badaniu grupę dokumentów. W wytypowanych do badania dokumentach UOKiK zakwestionował jeden z rachunków umieszczonych w rozliczeniu, jako wydatek poniesiony w nadmiernej wysokości w stosunku do realizacji zadania i zażądał zwrotu środków oraz korekty sprawozdania. Federacja Konsumentów uznała zasadność roszczeń Urzędu, a w konsekwencji przedłożyła poprawione sprawozdanie końcowe i dokonała zwrotu środków pobranych w nadmiernej wysokości. Dokonanie odbioru zadania nastąpiło ostatecznie w dniu 1 marca 2007 r., (tj. w terminie 30 dni od złożenia sprawozdania) zgodnie z zapisami protokołu z odbioru zadania. Organizacja dokonała zwrotu środków w dniu 9 marca 2007 r. Odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu dotacji zostały wpłacone do kasy Urzędu w dniu 19 marca 2007 r. w wysokości 4 zł.

Wg informacji posiadanych przez Urząd opóźnienie w zwrocie środków wynikało z faktu planowanej przeprowadzki Federacji Konsumentów z budynku Urzędu na nowy adres. Większość dokumentów była już spakowana i czekała na transport w związku z czym

utrudnione było zwykłe funkcjonowanie jednostki, w tym także dokonywanie płatności.
[dowód: akta kontroli str. nr 8016-8021]

XVIII. Środki z budżetu Unii Europejskiej

1. Środki bezzwrotne pochodzące z programów pomocy przedakcesyjnej oraz Środki Przejściowe (Transition Facility)

1.1. Realizacja programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej PHARE

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 15 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/910-1(66)/2007 Urząd uczestniczył w 2006 r. w realizacji programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej PHARE PL2003/004-379.01.10, PHARE 2003 – „Wzmocnienie polityki ochrony konsumentów”. W ramach realizacji tego projektu UOKiK był odpowiedzialny za zarządzanie projektem oraz wdrażanie jego założeń. Ponadto Urząd opracowywał dokumentację przetargową w ramach zamówień wynikających z kontraktów realizowanych projektów oraz prowadził bezpośredni nadzór nad prawidłowością wdrażania projektu. UOKiK ściśle współpracuje z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej oraz Jednostką Finansującą - Kontraktującą „Fundusz Współpracy” w zakresie konsultowania i zatwierdzania dokumentacji na każdym etapie realizacji projektu.

- W odpowiedzi na pytanie:

- czy były opóźnienia w realizacji tych projektów?

- Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wyjaśniła: „(...) Kontrakt 01 zakończył się w terminie Phare 2003, ale z miesięcznym opóźnieniem w stosunku do zawartej umowy – kara umowna. Przyczyny zaistniałych opóźnień leżały po stronie wykonawcy”.

1.2. Środki Przejściowe (Transition Facility)

Zgodnie z wyjaśnieniem z dnia 15 marca 2007 r. Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, znak DPB - 2/910-1(66)/2007 Urząd uczestniczył w 2006 r. w realizacji programu Transition Facility wykonując następujące projekty:

- Transition Facility Nr projektu: 2004/016-829.02.03 Ochrona konkurencji (kontrakt nr 1 projektu realizowany w oparciu o umowę twinningową nr PL2004/IB/FI/02 zawartą z partnerem niemieckim),
- Transition Facility Nr projektu: 2004/016-829.02.04 System ochrony konsumentów (kontrakt nr 1 realizowany w oparciu o umowę twinningową nr PL2004/IB/OT/04 zawartą z Anglią i Danią),

- Kontrakt nr 1 Działania zrealizowane w 2006 roku w ramach współpracy bliźniaczej z Anglią – umowa twinningowa nr: PL2004/IB/OT/04

- Transition Facility Nr projektu: 2004/016-829.01.10 Rezerwa elastyczna, Szkolenia, ekspertyzy i tłumaczenia w ramach ww. projektu realizowane na podstawie umowy z dnia 9 sierpnia 2006r. nr 6043/JFK/PPt-DII/2006-TF/016-829.01.10.02 zawartej z Grupą Doradczą Sienna i WYG International.
- Transition Facility 2005/017-488.02.06 Promowanie bezpieczeństwa konsumentów. W ramach powyższego projektu przewidziane były 2 kontrakty:
 - na zakup sprzętu laboratoryjnego dla Inspekcji Handlowej,
 - na zakup usługi w postaci specjalistycznego szkolenia dla pracowników Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej.
- Transition Facility 2006/018-180.02.02 Polityka ochrony konkurencji i konsumentów.

Szczegółowe dane dotyczące zadań podjętych w ramach wdrażania tych projektów, terminów zakończenia kontraktacji, okresu wydatkowania wg Memorandum Finansowego, terminów zakończenia wydatkowania środków ze współfinansowania zawiera ww. wyjaśnienie z dnia 15 marca 2007 r. znak DPB - 2/910-1(66)/2007 Dyrektora Generalnego Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

[dowód: akta kontroli str. nr 8022-8049]

1.3. Wysokość środków z budżetu UOKiK, przeznaczonych w 2006 r. na współfinansowanie programów realizowanych ze środków z budżetu UE w ramach programów pomocy przedakcesyjnej Unii Europejskiej PHARE oraz Środków Przejściowych (Transition Facility) obrazuje tabela VIIIA.

[dowód: akta kontroli str. nr 8022-8079]

Tabela VIIIA

Lp.	Plan finansowy	Wykonanie w 2005 r.	2006 r.				Zwrot środków	6:5
			Plan. przed zmianami	Plan po zmianach	Wykonanie	w tym: wydatki niewyga- sające		
						tys. Zł		
	2	3	4	5	6	6a	7	8
	Ogółem budżet UOKiK	544	116	1917	1762	581	155	91,9
	Dział 750	544	116	1917	1762	581	155	91,9
	Rozdział 75001	544	116	1917	1762	581	155	91,9
	§ 4172	X	X	30	1	X	29	3,3
	§ 4212	1	8	8	4	X	4	50,0
	§ 4302	538	93	1864	1746	581	118	93,7
	§ 4412	5	15	15	11	X	4	73,3

Szczegółowe dane dotyczące wysokości środków z budżetu UOKiK, przeznaczonych w 2006 r. na współfinansowanie w ramach projektu pomocy przedakcesyjnej *Phare 2003* oraz projektów Transition Facility („Ochrona Konkurencji”, *System Ochrony Konsumentów*”, „*Promowanie bezpieczeństwa konsumentów*”) zawiera dowód: akta kontroli str. nr 8022-8049.

2. Europejskie Centrum Konsumenckie

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w dokumencie „*Podsumowanie działań Europejskiego Centrum Konsumenckiego styczeń – grudzień 2006*” „(...) Europejskie Centrum Konsumenckie, utworzone 3 stycznia 2005 r., działa na rzecz umocnienia zaufania konsumentów do Wspólnego Rynku Europejskiego poprzez rozpowszechnianie informacji oraz doradztwo i asystę prawną w transgranicznych sporach konsumentów z przedsiębiorcami. ECK Polska jest częścią sieci Europejskich Centrów Konsumenckich działającej w niemal wszystkich krajach członkowskich Unii oraz w Norwegii i Islandii.(...). Centrum w Polsce w 2006 działało na podstawie umowy pomiędzy Komisją Europejską, Dyrekcją ds. zdrowia i polityki konsumenckiej oraz Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Grant Agreement for Action Agreement Nr. 17.020100/05 /424995). Projekt był finansowany w 70% przez KE a w pozostałej części przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W 2006 r. do ECK Polska zgłoszono 1122 spraw konsumenckich, co stanowi wzrost o 35% w stosunku do 2005 r. Z budżetu wykorzystano blisko 155 886 Euro”.

W programie roboczym ECK Polska na 2006 r. zostały zdefiniowane następujące cele:

- informowanie obywateli polskich o misji ECK i prawach konsumenta w Unii Europejskiej
- promowanie rozwiązań ADR w Polsce i UE
- wymiana informacji i wspólne działania z organizacjami zajmującymi się ochroną praw konsumentów
- prowadzenie kampanii edukacyjnych
- koordynowanie i wymiana informacji w ramach sieci ECK.

[dowód: akta kontroli str. 8022-8079]

Wysokość środków z budżetu UOKiK, przeznaczonych w 2006 r. na współfinansowanie zadań w ramach Europejskiego Centrum Konsumenckiego obrazuje tabela VIIIB.

[Dowód: akta kontroli str. 8028-8049]

Tabela VIIIB

Lp.	Plan finansowy	Wykonanie	2006 r.			Źródło	Zwrot	6:5
			Plan. przed	Plan po	w tym:			
Wykonanie								

		w 2005 r.	zmianami	Zmianach			fin.	środków	
		tys. zł							
	2	3	4	5	6	6a	7	8	9
1.	Ogółem	275	219	438	318	X		120	72,6
	- w tym projekt (kontrakt): ECK	275	219	438	318	X		120	72,6
	dział 750	275	219	438	318	X		120	72,6
	1.1. rozdział 75001	275	219	438	318	X		120	72,6
	1.2. paragraf 4117	6	16	20	7	X		13	35,0
	paragraf 4127	1	3	3	1	X		2	33,3
	paragraf 4177	140	115	252	200	X		52	79,4
	paragraf 4217	2	4	6	5*	X		1	83,3
	paragraf 4247	1	X	2	X	X		2	X
	paragraf 4307	103	50	109	82*	X		27	75,2
	paragraf 4357		2	2	X	X		2	X
	paragraf 4417	2	6	8	1	X		7	2,5
	paragraf 4427	20	23	36	22*	X		14	61,1

* W odniesieniu do paragrafu 4217, 4307 i 4427 oprócz wydatków poniesionych, zgodnie z kontraktem zawartym z Komisją Europejską, na ECK zostały poniesione wydatki na:

W paragrafie 4217 część kosztu nie kwalifikowanego drukarki zakupionej w ramach kontraktu w wysokości 2 tys. zł.

W paragrafie 4307 wykonanie badania sznurków do smoczków w kwocie 4 tys. zł.

W paragrafie 4427 podróże służbowe zagraniczne pracowników Urzędu w kwocie 384 tys. zł.

- W odpowiedzi na pytanie:

- w jakiej formie sprawowany był nadzór nad wykorzystaniem środków bezzwrotnych pochodzących z programów pomocy przedakcesyjnej oraz Transition Facility?

- Dyrektor Generalny Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w piśmie z dnia 15 marca 2007 r., znak DPB - 2/910-1(66)/2007 wyjaśniła: „(...) Bezpośrednią kontrolę zasadności i prawidłowości wydatkowania środków UE oraz współfinansowania łącznego ze środków polskich wydatkowanych w ramach projektów sprawuje Jednostka Finansująco-Kontraktująca Fundacja „Fundusz Współpracy”, która wraz z UKIE zatwierdza dokumentację przetargowe, realizuje płatności oraz kontroluje sprawozdania. (...) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie korzystał w 2006 r. ze środków pochodzących z UE w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności”.

[dowód: akta kontroli str. 8022-8049 oraz 8080-8123]

Kontrolerzy poinformowali Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o przysługującym mu z mocy art.55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, prawie zgłoszenia na piśmie w terminie 14 dni od daty otrzymania protokołu kontroli, tj. do dnia 10 kwietnia 2007 r. a przed jego podpisaniem, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń w nim zawartych.

Jednocześnie kontrolerzy poinformowali Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o przysługującym mu z mocy art.57 ust.1 tej ustawy, prawie odmowy podpisania protokołu kontroli z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w

terminie 7 dni, tj. do dnia 2 kwietnia 2007 r. wyjaśnień dotyczących przyczyn takiej odmowy. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art.57 ust.2 ustawy – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów został poinformowany o przysługującym, z mocy art.59 ust.2 ustawy o NIK, prawie złożenia wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pod pozycją 46/2007

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden wręczono w dniu 26 marca 2007 r. Dyrektorowi Generalnemu Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pani Magdalenie Jaworskiej.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 2007 r.

Prezes
Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
(-) Marek Niechciał

Dyrektor Generalny
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
(-) Magdalena Jaworska

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Gospodarki, Skarbu
Państwa i Prywatyzacji

(-) Izabela Piotrowska
główny specjalista kp
(-) Wiesław Tomaszewski
główny specjalista kp